

TORSDAG 29 MARS. NR 13/2012

Ny struktur skaver på stiftet
Sidan 10

Tror man lika i Nykarleby och i Piteå?
Sidan 5

Hemlös driver i livet
Sidan 6

Nu spirar det!
Sidan 7

Den som byggde ska stå för notan

Kyrkans pengar tryter och gamla kyrkor kostar. Staten borde stå för det kungen byggde, lyder ett initiativ.
Sidan 4

Du är vad du äter

Sidan 8

Påsk i Jerusalem skapar trängsel på Via Dolorosa

Sidan 11

Passion för ovana öron

Sidan 12

Fotopräst bloggar i april

Sidan 20

PROFILEN: SEIJA KORHONEN

Aldrig arg på Gud

Sidan 2

LEDARE MAY WIKSTRÖM

”Mitt i byn” är ofta dyr i drift

KP GAMLA KYRKOR kostar. Det borde inte vara någon överraskning för någon.

Att hålla en medeltida kyrka i skick – helst ursprungligt sådant – och dessutom lyckas med konststycket att värma upp den och underhålla den på en nivå som motsvarar dagens standard för offentliga utrymmen och samlingslokaler är ur ekonomisk synvinkel sett inte en lyckad affär.

KRASST SETT är det ju faktiskt så att det finns betydligt billigare och mer ändamålsenliga utrymmen för en gudstjänstfirande skara som vill samlas en eller ett par gånger i veckan.

I vårt land är vi ännu inte där – men i Storbritannien samlas allt fler livliga och växande församlingar inom den anglikanska statskyrkan i fabriksbikshallar, lagerbyggnader och hyrda offentliga utrymmen. Samtidigt förfaller de gamla kyrkorna därför att ingen längre har råd att underhålla dem. Livet har flyttat ur dem i stället för att gå under med dem.

DET ÄR EN framtidsvision som skär i hjärtat. Hos oss har de gamla kyrkobyggnaderna ett djupt känslvärde. För många är de inramningen för de viktiga brytningsskedena i livet, riterna och högtiderna i glädjens och sorgens tecken. För många av oss är tanken att lägga ner underhållet eller sälja ut hembygdens kyrka ett helgerån, i ordets rätta bemärkelse.

ÄNDÅ kvarstår frågan: vem ska betala för den? När nu saken är den att de allt färre medlemmarnas skattemedel inte längre räcker till.

Kyrkoherden i Ingå, Torsten Sandell, kommer i april med ett initiativ där han föreslår en lagändring i kyrkolagen som skulle ge staten ett större ansvar för de gamla kyrkorna. Enligt Sandell är de kyrkobyggnader som uppförts före år 1865 de facto statliga – och då är det logiskt och riktigt att staten också tar ansvar för att de här (dyra) byggnaderna hålls i skick, om de en gång anses vara sådana kulturhistoriskt värdefulla byggnader att kyrkan som institution förutsätts göra detta. Han anser också att kyrkostyrelsen borde räknas till de instanser som kan göra framställningar till statsbudgeten om bevarandet av gamla kyrkobyggnader. Som det nu är har kyrkan inte rätt att kräva statligt underhåll av dem, även om museiverket ibland har skjutit till medel. Den andel av samfundsbekattningen som kommer kyrkan till del, 2,15 procentenheter, går i detta nu nästan helt åt till att sköta begravningsväsendet.

UTMANINGEN med de gamla kyrkobyggnaderna kommer inte att minska med åren, tvärtom. De betalade medlemmarna blir allt färre. Till skillnad från vad många tror så skildes kyrka och stat åt hos oss redan år 1869.

Det är en smärtsam men kanske oundviklig framtidsutsikt att det sker en skilsmässa i det dubbelbottnade begreppet kyrka-kyrka.

PROFILEN: SEIJA KORHONEN

”Jag tror att han blev helad på det viset att tron fick börja växa i honom.”

3 veckor av tro

Seija Korhonen förlorade sin första man i cancer när hon var 32 år. ”Om pappa for till himlen kanske vi också kan få en ny pappa från himlen”, funderade barnen.

TEXT OCH FOTO: NINA ÖSTERHOLM

Hon har ljusa ögon och blont hår. Jag kan föreställa mig hur hon såg ut för 22 år sedan med tre små barn i kjolarna och ett fjärde på kommande. Nyinflyttad i eget hus i Sjundeå tillsammans med mannen som avancerat stadigt i karriären.

– Den första kvällen vi träffades frågade jag honom om han tror på Gud.

– Nej, sa han, jag är den förlorade sonen.

– Jag minns att jag tänkte att det måste vara något särskilt med honom, säger **Seija Korhonen**.

Vi träffas i Sjundeå kyrka. Med ett förflutet som församlingens allt-i-allt läser hon vant upp kyrkdörren med en enorm gammal nyckel. Inne i gråstenskyrkan är det tyst och ljusst. Vi sätter oss mitt under kristallkronan som hänger strax intill koret och Seija Korhonen berättar.

– Min första man kom att förändras väldigt mycket, först bara till det yttre. I takt med att karriären gick framåt bytte han arbetskläderna mot snyggare tröjor och senare kostym.

Hon skrattar lite åt minnet.

– Jag ville gärna sätta barnen i sön-
dagsskola men han tyckte att de skulle få bestämma över sin tro själva i vuxen ålder. ”Jag förstår inte de där psalmerna”, sa han när jag gick till körövningarna med kyrkokören, men han lät mig hållas med min kyrka och mina sånger.

Tre veckor

När flyttasset gick från Esbo till Sjundeå mätte Seija Korhonen sin man redan

dåligt. Läkarna gav honom värkmedicin som inte hjälpte. När han blev gul i skinnet togs han in på Jorvs sjukhus för undersökningar.

– Det var den sista februari då jag besökte sjukhuset och fick veta att han hade cancer.

Ingenting kunde längre göras och läkarna rekommenderade att han skulle ”arrangera sina personliga angelägenheter”, berättar Korhonen nästan på årssdagen 22 år efter mannens död.

Hon minns hur hon funderade över sin egen reaktion.

– Skulle jag gråta i förtvivlan framför honom? Förneka sjukdomen och vägra se följderna? Nej, det kunde jag inte så jag sa bara: Jag skulle vilja att du ger ditt liv åt Jesus.

– Ja, jag har faktiskt redan börjat besvara mannen.

Han som inte förstod sig på psalmer uppmanade nu henne att fostra barnen till kristna. Han gick också med på att besöka ett förbönsmöte där man ber för sjuka människor.

– Han gick fram till altaret och fick förbön. Jag tror att han blev helad på det viset att tron fick börja växa i honom.

De sista dagarna av sitt liv var han väldigt lugn och han sa själv att han var lycklig för att han börjat tro.

– Jag tillhör nu Jesus och lever den lyckligaste tiden.

Tre veckor efter cancerbeskedet avled han.

Våga berätta

Själv kände Seija Korhonen sig trött och

sliten. Barnen grävde gropar på gården och lekte begravning.

– Gräv du också en grop åt din pappa, uppmanade de grannflickan.

– Jag kan inte, han är inte död ännu, svarade hon.

I oktober föddes det fjärde barnet, en snäll baby som log mycket.

– Ge barnen kärlek för min del också, sa min man till mig. Nu känns det som om jag fått hans kärlek tillbaka av dem också. Och med fyra barn blir det mycket kärlek!

Själv sökte Korhonen stöd hos både anhöriga och församlingen. Samma dag som hon fick mannens cancerbesked berättade hon om läget för bibelgruppen i lokalförsamlingen.

– Jag har fått så mycket hjälp, jag kan

KYRKPRESSEN KONTAKTA REDAKTIONEN

Chefredaktör och ansvarig utgivare

May Wikström
tfn (09) 612 615 33/
040 153 0313
may.wikstrom@kyrkpressen.fi

Redaktion i Helsingfors

Sandvikskajen 13
00180 Helsingfors
Tfn (09) 612 615 49
Fax (09) 278 4138

E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktion i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A
68600 Jakobstad
gsm 050 585 6460

Redaktörer:
e-post:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Rolf af Hällström
tfn (09) 612 615 53

Johan Sandberg
(Österbotten)
gsm 050 585 6460

Sofia Torvalds,
tfn (09) 612 615 54

Andreas Andersson
tfn (09) 612 615 52

Nina Österholm
tfn (09) 612 615 51

Webbredaktör:
webred@kyrkpressen.fi

Layout: Malin Aho

Utges av:
Fontana Media Ab

Bank: Sampo
IBAN: FI34 8000
13011585 40
BIC: DABAFIHH

Paradbild:
Nina Österholm

Tryck: Botnia Print,
Karleby

KYRKPRESSEN ANNONSINFORMATION

Annonsredaktör:
Erika Rönngård
tfn (09) 612 615 50,
annons@kyrkpressen.fi

Annonspriser:
Färg 2,05 €/spmm
Svart-vit 1,65 €/spmm
Moms 23% tillkommer

Radannonser:
4,50 €/rad inkl. moms.

Familjeannonser:
1 €/spmm inkl. moms.

Kyrkpressen utkommer normalt på torsdagar och inlämning av annonser sker senast torsdag veckan före.

För mera detaljer se mediekortet
www.kyrkpressen.fi

Annonsförsäljning:
e-post:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Tom Kytöpuro,
gsm 041 447 5725

Björn Sten,
gsm 0400 012 390

Leif Westerling,
gsm 050 329 4444,
fax (09) 278 4138

Jonny Åstrand,
tfn (06) 347 0608,
gsm 0500 924 528,
fax (06) 347 1018

Prenumerationer och adressändringar
tfn (09) 612 615 50,
prenumeration@kyrkpressen.fi.
Adressändring sker automatiskt via din församling då du gör flyttanmälan. Om du har prenumererat via Kyrkpressen kontaktar du oss.
Prenumerationspriser:
Finland & Norden 68 €
Utlandet 78 €

aldrig betala tillbaka allt jag fått. Mina medmänniskor har alltid gjort mig glad. Så fort jag kommit ut, bort ur ensamheten hemma i köket, så har allting känts bättre.

Under mannens korta sjukdomstid bad många för familjen på flera håll.

– I Åbo och i Vasatrakten, alla släktingar och bekanta i församlingar. Det kändes bra. Jag har fått så mycket tröst och glädje att jag inte kan annat än lita på att Gud sköter om mig.

Hon tycker att vi borde vara öppnare gentemot varandra, inte vara rädda för att dela med oss av våra problem och svårigheter.

– När min man hade dött kände jag att jag borde berätta för alla om hur han kom till tro. Det blev många intressanta samtal

I SJUNDEÅ kyrka leder Seija Korhonen en lovsångsgrupp. Det var också på en kyrklig tillställning som hon träffade sin nya man.

den vägen och många nya bekanskskaper. Vibeöver inte vara så rädda för varandra.

Be frimodigt

I dag är Seija Korhonen omgift och har två döttrar tillsammans med sin nya man. Hon bor i Sjundeå och arbetar i Ingå som ekonomichef i församlingen.

– Jag började i tiderna som praktkant i Sjundeå församling efter att ha varit hemma med barnen i många år. Jag bokförde och fakturerade, vikarierade både vaktmästaren och kantorn.

Hon spelar piano för husbehov och leder också en lovsångsgrupp som träffas i Sjundeå varannan vecka.

– Andliga sånger har alltid varit viktiga för mig, jag lyssnar ofta på lovsång i bilen, sjunger med och får kraft av sångerna.

Med musiken, genom åren, har hennes tro bara blivit starkare.

– Jag blev egentligen aldrig arg på Gud för att min man dog. Naturligtvis var jag ynkelig och sörjde honom mycket men jag visste också hela tiden att livet måste gå vidare.

Bland sina noter har hon en lapp med texten ”Be frimodigt om stora ting!”.

– Jag tror att det är den rätta vägen att gå, oberoende av vad saken gäller. Det fungerar både på enskilda människors liv och församlingar, vad som helst.

Hon tror också på tacksamhet som en slags hemlighet, något var och en själv måste upptäcka.

– Det står i Bibeln att de som har ska få ännu mera. Förr tänkte jag att det inte kan stämma men nu ser jag en ny me-

ning i det. Ju mer jag tackar, desto fler saker ser jag att tacka för.

Hon har en gång fått höra en profetia om sig själv. ”Du har det bra där du är därför att Gud har gett dig en församling där man ber.”

– Men jag vet inte om det gäller Sjundeå eller Ingå, kanske båda!

SEIJA KORHONEN

BOR I SJUNDEÅ, ARBETAR I INGÅ.

GIFT FÖR ANDRA GÅNGEN, 6 BARN.

ÄLSKAR LOVSÅNG.

Utställning på bibeltema i Aurelia

VERNISSAGE. Söndagen den första april blir det vernissage på församlingshemmet Aurelia i Åbo. Det är arkitekten **Eva Maria Nordling** som ställer ut tavlor med bibelmotiv.

Utställningen är en del av Bibelåret 2012. I år fyller nämligen den finskspråkiga bibeln 370 år, den nuvarande kyrkbibeln 20 år och Finska Bibel-

sällskapet 200 år. Konstutställningen pågår under mars och april på Auragatan 18 i Åbo.

Korsholm valde Berndt Berg

KYRKOHERDEVAL. Kyrkoherden i Vörå **Berndt Berg** har valts till ny kyrkoherde i Korsholms svenska församling.

I valet som förrättades på söndagen fick Berg 200 röster medan motkandidaten **Mats Björklund** fick 45 röster. Valdeltagandet var 5,3 procent.

– Jag är glad och tacksam för understödet, trots

det låga valdeltagandet visar resultatet på ett starkt mandat, säger Berg till Vasa-bladet.

Berg, 57, verkade som kyrkoherde i Oravais innan församlingen slogs ihop med Vörå och Berg blev kyrkoherde i den sammanslagna församlingen år 2011. I Korsholm efterträder han **Per-Erik Örn** som går i pension i augusti.

Evangeliska folkhögskolan i Svenskfinland
Vasa Campus Hangö Campus

KALLELSE TILL ÅRSMÖTE

Medlemmar i garantiföreningen för Evangeliska folkhögskolan i Svenskfinland rf kallas till årsmöte torsdagen den 26 april 2012, kl. 19.00. Mötet hålls på folkhögskolans Vasa campus, Strandgatan 21-22, Vasa.

Medlemmar erbjuds även möjlighet att delta i årsmötet på distans på folkhögskolans Hangö campus, Esplanaden 61, Hangö. Stadgenliga ärenden.

Styrelsen

Vem ska betala för vår kulturhistoria?

KULTURARV. Medlemmarna flyr och kyrkans pengar tryter. Kyrkans andel av samfundsskatten täcker inte alltid ens kostnaderna för gravväsendet. Vem ska betala för att hålla våra gamla kyrkor i skick? Staten, tycker Torsten Sandell.

TEXT OCH FOTO: **SOFIA TORVALDS**

Vi träffas i Ingå gamla gråstenskyrka. Kyrkoherde **Torsten Sandell** tittar upp mot valven som öppnar sig ovanför oss. Under kalkfärgen finns medeltida målningar, men det skulle kosta en miljon att ta fram dem. Det är lika mycket som församlingens hela budget. I följande sjuårsplan finns det inte ens anslag att reparera målfärgen som slitits bort framför altaret. Och ändå är Ingå en församling som går på plus.

– Jag har börjat fråga mig varför det är kyrkans medlemmar som ska betala för att upprätthålla en kultur-skatt i Finland. Varför är det inte en allmän angelägenhet som staten skulle kunna ta hand om eller bidra till?

När stat och kyrka var ett Sandell har suttit i stiftsfullmäktige i fyra år. I april deltar han i sitt sista stiftsfullmäktigemöte som ombud, och då ska han presentera ett initiativ om att kyrkomötet ska bereda ett lagförslag till riksdagen om att staten påtar sig ett ansvar för att upprätthålla kyrkliga byggnader som är byggda före år 1865.

Varför just 1865?
– Det var då den stora brytningen skedde. Frågar du gemene man så tror många fortfarande att kyrka och stat hör ihop. Men det var den första januari 1865 som kommunerna grundades. De fick merparten av skatten och den lilla bit som blev kvar och i dag kallas kyrkoskatt skulle bara upprätthålla det lilla kyrkliga arbetet.

När kyrkan byggde nya kyrkobyggnader efter 1865 visste man vad man gjorde. Det som byggdes innan byggdes – ofta – av kungen eller kejsaren.

– Den första kyrkan i Ingå byggdes i medlet av 1200-talet. Då var **Birger Jarl** rikets regent och **Ragvald** var biskop för Åbo stift.

I och med reformationen blev **Gustav Vasa** kyrkans överhuvud. Då blev kyrka och stat verkligen ett, mera än under den katolska tiden. När Ingå kyrka renoverades på 1730-talet var det en jättesatsning som tog fyra år och kostade miljoner i dagens pengar.

– Det hade inte ortens fiskare och lantbrukare råd med. Då var **Fredrik I** kung och det är rimligt att anta att han såg till att statliga medel användes för projektet.

Skatten räcker inte till Samfundsskattendå? Denska ju täcka utgifter för gravväsendet, folkbokföringen och kyrkans kulturarv?

– Jag har tittat på statistik och sett att pengarna inte räcker till. Kyrkans andel av skatten täcker gravväsendet och lite av folkbokföringen. Ibland har den inte ens räckt till för gravväsendet. Det finns inga pengar för att upprätthålla kulturhistoriskt värdefulla byggnader.

Sandell tror inte på att höja samfundsskatten eftersom den är ett politiskt verktyg och kopplas till regeringens skattepolitik.

– Dessutom blir det en

massa bråk så fort man pekar i den. Den är en nagel i ögat på många företagare. Inte är det företagens sak heller att bidra till gravgårdar och gamla kyrkor. Det borde gå via en annan skatt.

Han skulle vilja ha en överenskommelse på affärs-mässiga grunder: man konstaterar att de här sakerna sköter kyrkan och det kostar så och så mycket.

– Inte en schablonmässig summa som ibland räcker och ofta inte räcker. Det är ingen hemlighet att gravgårdsväsendet eller upprätthållandet av gamla byggnader inte är någon god affär för kyrkan.

Sandell tror att folk i allmänhet är villiga att betala för hemortens gamla kyrka – även om de inte skulle vara villiga att betala till exempel för kyrkans verksamhet.

– Folk har en nostalgisk känsla för sina kyrkor fast de kanske nästan aldrig besöker dem, utom vid någon anhörigs jordfästning och möjligen till jul. De är stolta över att bygden har en gammal kyrka och är villiga att betala för den.

Mobilisering

Ingå kyrka är en vägkyrka och hör till ortens viktigaste turistattraktioner. Just nu är den inte i akut behov av reparation. Men Torsten Sandell tror att ett verkligt fall med en kyrka som riskerar att rasa ihop skulle mobilisera folk.

– Säg att det finns en liten församling som säger att den

inte har råd att reparera sin kyrka. Den är från 1400-talet men kommer att förfalla för de har inte råd. Då tar det hus i helsike.

Då kanske kyrkan konstaterar att pengarna är slut i centralfonden också. Och

församlingrådet säger att de behöver inte den här kyrkan, församlingen samlas någon annanstans i stället.

– Kanske också kulturfolk då börjar ställa frågor och upptäcker att så här kan vi inte ha det. Budgetdiskus-

sioner kan bli väldigt tråkiga. Ska vi reparera kyrkan eller ha ett barn- och ungdomsarbete?

Sandell påpekar att så länge 90 procent av befolkningen hörde till kyrkan hade det inte så stor betydelse.

ANSÖKNING APRIL

Många lediga jobb i kyrkan

Kyrkoherdetjänsterna i Saltvik, Brändö-Kumlinge, Replot och Ålands södra skärgårdsförsamling samt tre kaplanstjänster i Kimitoöns församling är alla lediga.

Det behövs också kantorer: C-kantorstjänsten i Liljendal, B-kantorstjänsten i Pernå, B-kantorstjänsten i Hangö svenska, en B-kantorstjänst i Kimitoöns församling, B-kantorstjänsten i Västabolands svenska församling, B-kantorstjänsten i Jomala och B-kantorstjänsten i Larsmo kan alla sökas senast 23 april.

Läs mera om lediga tjänster i kyrkan på sidan 18.

FINLAND UNGDOMSKULTUR

Skriftskolan håller ställningarna

Skriftskolan är en viktig del i den finländska ungdomskulturen och når 83 procent av alla femtonåringar. Räknar man in all konfirmandundervisning blir siffran 86,2 procent.

En tredjedel av alla konfirmander fortsätter i församlingarnas hjälpledarutbildning.

– Hjälpledarverksamheten är Finlands största lekmanarörelse, säger ledande branschsekreteraren **Jarmo Kokkonen** på Kyrkostyrelsen. I fjol deltog 25 000 ungdomar i hjälpledarutbildningen.

TIMMES KLIMATGÄRNING

Kyrkan släcker för Earth Hour

Många församlingar släcker belysningen på lördag för en timme för att delta i klimatkampanjen Earth Hour. Bland annat samfälligheterna i Vasa och Karleby är med i kampanjen för att inspirera folk till ett klimatvänligare levnadssätt. Många församlingar ordnar andakter kl 20.30 och firar med levande ljus.

Finska Wikipedia nämner Helsingfors domkyrka i sin lista över berömda byggnader som släcker sina lampor under Earth Hour tillsammans med Eiffeltornet och pyramiderna utanför Giza.

OM STATEN trädde till kunde kanske de medeltida målningarna i Ingå kyrka tas fram. Församlingen har inte råd att sätta en miljon euro på ett sådant projekt – då får man lägga ner verksamheten för ett år, säger Torsten Sandell.

lemmarna flyr kyrkan. Efteråt kan vi komma att häpna över det brytningsskede vi nu genomgår.

Skapa diskussion

Den 19 april tas Torsten Sandells motion upp vid stiftsfullmäktige i Borgå stift. Egentligen skulle Sandell vilja komma åt den lag som säger att staten har hand om gamla kulturhistoriskt värdefulla byggnader, den lag som undantar just kyrkorna. Men eftersom kyrkomötet bara kan påverka kyrkolagen hoppas han på att en ändring i den ska leda till att också andra paragrafer får skrivas om.

– Jag tror att stiftsfullmäktige godkänner mitt initiativ, men sen vågar jag inte gissa hur det går. I sådana här frågor måste man väcka tanken och skapa diskussion. Om vi medvetandegör den här frågan nu kan det ske en ändring senare.

OM VÅRD AV KULTURARV

* **År 2010** investerade kyrkan 4,23 miljoner euro för att renovera kulturhistoriskt värdefulla byggnader.

* **Samma år** använde kyrkan 9,74 miljoner euro för vård av kulturarvsegendomen.

* **Församlingarnas andel** av samfundsskatten har under de senaste åren varierat mellan 1,75–2,55 procent. Det är den ersättning som kyrkan får för att sköta vissa samhällsrelaterade uppdrag.

* **År 2010** täckte samfundsskatten kostnaderna för begravningsväsendet och en del av folkbokföringen. Inget blev över för skötsel av gamla byggnader.

se vilken väg man samlade in pengarna för kyrkor, det var ju samma människor som betalade.

– Men jag är ganska övertygad om att vi just nu bevittnar en massiv omställning i vårt samhälle. Med-

IDA STRANDBERG och Kjell Herberts gör tillsammans med Märten Björkgren en djupdykning i Nykarlebybornas religiositet.

Religiösa landskap under luppen

RELIGIOSITET. Religionsroll i Österbotten, närmare bestämt i Nykarleby, blir nu undersökt och jämförd med Piteå i Västerbotten.

TEXT OCH FOTO:
JOHAN SANDBERG

Österbotten och Västerbotten har många likheter i livsstil, kultur och religiositet. Men det finns inte mycket jämförande forskning på området.

– Vi ville göra en jämförande studie med Västerbotten och de valde religiösa sektorn, säger sociolog Kjell Herberts. Det finns många paralleller att göra i det religiösa landskapet med kyrkan mitt i byn och om bönehusens betydelse.

Precis som i Österbotten präglas fortfarande byar i Västerbotten av en viss väckelserörelse, antingen inomkyrklig eller frikyrklig.

600 frågeformulär

Sexhundra slumpmässigt utvalda Nykarlebybor har nu

fått ett formulär med frågor om sin religiositet och församlingsaktivitet.

Frågornas karaktär varierar från allmänna till den typen av fråga man kanske aldrig tidigare funderat på.

Det här frågeformuläret följer religionsvetaren Ida Strandberg senare upp med att göra tolv djupintervjuer med likaså slumpmässigt utvalda Nykarlebybor i olika åldrar.

– Intervjuerna blir som ett samtal med enkäten som bakgrund. I ett samtal får man fritt förklara vad man avser, säger hon.

Som bäst håller hon på med att ringa upp de tolv utvalda. Hittills har hon inte haft några större problem att få folk att ställa upp. Men det finns reserver.

Jämförs med Piteå

När undersökningen är klar ska resultatet sedan jämföras med den studie som gjorts av Umeå universitet i Hortlax. Hortlax är en del av Piteå i Västerbotten som är starkt präglad av den inomkyrkliga väckelserörelsen Evange-

liska Fosterlands-Stiftelsen.

– Vi vill göra en jämförande studie av religiositeten i Österbotten och Västerbotten, säger Herberts. Om sekulariseringen, vad folk tror i dag och vilka förväntningar de har på församlingen.

Norra delen intressant

Att man stannade för att undersöka Nykarleby församling har att göra med att man vill röra sig i norra delen av svenska Österbotten.

– Nykarleby är inte mitt i vad som kallas bibelbältet men religiositeten och traditionen är ändå stark här, säger Herberts. Demografiskt påminner Nykarleby också om Hortlax.

Forskarna har begränsat undersökningen till Nykarleby församlings nuvarande område, Munsala och Jeppo står alltså utanför.

Enligt Herberts är den här typen av frågor intressanta inte bara för Nykarleby utan för hela Svenskösterbotten.

– Man aktar sig för att ställa frågor om religiositet i Svenskfinland, men i Österbotten tar man reli-

gionen mera naturligt.

Han anser att det i norra svenska Österbotten finns en annan typ av folkreligiositet än på annat håll i Svenskfinland.

– Man är frommare, har en starkare tro, ber oftare och går oftare i kyrkan än på annat håll, säger Herberts. Det ska bli intressant att gå på djupet och fråga vilken typ av tro man har, hur mycket man ber, om tron är en tradition och om den har någon betydelse i vardagen.

För att uppfylla målet och ha materialinsamlingen klar i april önskar man få in svaren på frågeformuläret inom två veckor.

UNDERSÖKNINGEN

• **Görs i** samarbete med det Svensk-Österbottiska Samfundet, Åbo Akademi och det Kungliga Skytteanska samfundet i Umeå.

• **Akademilektor Märten Björkgren** och sociolog Kjell Herberts drar det kvantitativa medan Ida Strandberg drar det kvalitativa projektet.

GRUNDSKOLAN UNDERVISNING I EGEN RELIGION

Håll fast vid närhetsprincipen

Ska man undervisa om andra religioner redan i de första klasserna i grundskolan är det viktigt att följa närhetsprincipen och ta upp de religioner och

åskådningar som finns i elevens närmiljö. Det här säger Kyrkostyrelsen om förslaget att reservera en veckotimme för undervisning i andra religioner i ett tidigt skede.

I övrigt håller Kyrkostyrelsen med det förslag till fördelning av grundskolans veckotimmar som

regeringen senare ska besluta om. Det är bra att undervisningen i egen religion har kvar sitt nuvarande antal veckotimmar, likaså att man betonar värdefostrar. Valmöjligheterna behöver inte heller utökas i grundskolans lägre klasser.

BÖCKER MED BÖNER OCH BILDER

Olle Carlsson:
Villkorlös älskad

Margareta Melin:
Tiden kommer till oss

Fontana Medias böcker i
Kotimaakauppa-bokhandeln!

Öppet: 9–17 (vardagar)
Sandvikskajen 13
00180 Helsingfors

www.fontanamedia.fi
(09) 612 615 30

Lillkyro blir egen församling i Vasa

FUSIONER. Lillkyro församling ska bli självständig församling inom Vasa kyrkliga samfällighet.

TEXT: JOHAN SANDBERG

Det föreslår styrgruppen som förbereder strukturförändringen inom samfälligheten som föränleds av att Lillkyro kommun uppgår i Vasa stad.

Styrgruppen har i januari besökt Kurikka, Seinäjoki och Karleby där församlingssammanslagningar genomförts de senaste åren. I februari gjordes en förfrågan om åsikter, förväntningar, förhoppningar och rådslor i samband med strukturförändringarna. Förfrågan skickades till cirka 240 förtroendevalda och medarbetare i Lillkyro församling, Vasa svenska och finska församlingar och i Vasa kyrkliga samfällighet.

Förfrågan besvarades av cirka 110 personer. 60,4 pro-

cent av de svarande stödde förslaget att sammanslagningen görs så att Lillkyro församling blir en självständig församling inom Vasa kyrkliga samfällighet.

Målet är att församlingarnas initiativ till församlingssammanslagning görs till domkapitlet i Lappo stift i juni 2012. Arbetet med första skedet fram till juni 2012 är intensivt. Då ska eventuella förslag på församlingssammanslagningar göras till domkapitlet. I det andra skedet, senast efter Kyrkostyrelsens beslut, fortsätter arbetet med planeringen av ledarskapsorganisationen, personalplaneringen och praktiska arrangemang kring förändringen.

I går kväll samlades församlingsmedlemmar, förtroendevalda och medarbetare i församlingarna i Lillkyro och Vasa i Lillkyro kyrka för att bli informerade om och diskutera styrgruppens förslag.

ATT BLI vräkt från sin bostad på en liten ort kan göra det nästan omöjligt att få ett nytt hyreskontrakt. FOTO: STOCK.SXC

När det inte går att rycka upp sig

UTAN HEM. En uteliggare räknas som bostadslös, men det gör också en 25-åring som bor hemma hos sina föräldrar.

TEXT: ROLF AF HÄLLSTRÖM

I våra finlandssvenska småstäder finns en annorlunda grupp bostadslösa som hamnat utanför prestationssamhället. Församlingarnas diakoner säger att deras antal kan räknas i promille.

Deras historia brukar ha ett gemensamt drag. Pengarna går till annat än till hyran som blir obetald – följden blir vräkning.

Det finns en hyresmarknad också på små orter, men de som hyr ut blir allt noggrannare med kredituppgifterna.

– Den som haft bostad men förlorat den har mycket svårt att komma upp igen, säger en av de diakoner som Kyrkpressen talat med.

Inga "riktiga" uteliggare

De bostadslösa är i regel långtidsarbetslösa, ensamstående män. De kan ha flera påbörjade utbildningar bakom sig och gå någon kurs då och då. De har ofta alkoholproblem. Diakonen tar de kontakt med i sista stund när de redan är eller håller på att bli bostadslösa.

Mindre orter saknar i regel natthärbärge, så diakoniarbetarna har ingen plats att hänvisa de här människorna till. De är inga "riktiga uteliggare" som inte kan anpassa sig till en vanlig bostad. Låt vara att någon en tid kan ha

"Det kan gå veckor, ibland månader, innan den som har bostaden säger ifrån."

Diakoniarbetare i Borgå stift

bott i en trappuppgång.

Den här bostadslösa kinasar hos dem som har bostad. De ambulerar runt i ett slags slussboende, förklarar diakonerna för Kyrkpressen. De har ett nätverk av andra i en liknande situation. Därför ställer de upp för varann och försöker också att inte överbelasta de andra.

– Det kan gå veckor, ibland månader, innan den som har bostaden säger ifrån, säger en av diakonerna.

Alkohol och droger hör till levernet och blir det för stökigt klagar grannarna och polisen kopplas in. Då kan bägge två råka illa ut.

De mest utsatta

Stegat att rycka upp sig är stort. Att få ett jobb utan en plats för sina saker, en plats där man kan tvätta sina kläder och hålla sig i skick, är så gott som omöjligt om man bara tänker på var man ska sova nästa natt.

De mest utsatta bland di-

akonins klienter är över-skuldsatta, har mentala problem eller har ett beroende i någon form. De bostadslösa hör till dem.

– Problemen hänger ihop och förstärker varann. De rör sig i kretsar där det är oerhört lätt att få tag på droger eller låna pengar till alkohol.

De förstår mycket väl att man måste betala hyran. Men beroendet håller människan i ett stadigt grepp. När framtiden känns utsiktslös blir frestelsen för stor att dricka bort problemet.

Att flytta till en annan ort är nästan en förutsättning för att komma upp ur träsket och inte dras till sitt gamla gäng.

LEVA UTAN

Under fastan lyfter Kyrkpressen fram en vardag som ständigt handlar om att avstå från eller vara utan saker vi ofta tar som en självklarhet.

Inspirationsdag för församlingens förtroendevalda

FÖRTROENDEFORUM

tid: lördagen 14 april 2012

plats: Kristliga Folkhögskolan i Nykarleby

tema: Frivilliga i församlingen

info: www.forsamlingsforbundet.fi

anmälan: kontakt@forsamlingsforbundet.fi

VÄLKOMMEN PÅ FÖRTROENDEFORUM!

FÖRSAMLINGSFÖRBUNDET r.f.

Musikpjäsen Saras döttrar

Manus & regi & dockor: Marina Motaleff
Musik o texter Monica o Ami Aspelund Piano; Jasse Varpama

I pjäsen får vi träffa Sara, Hagar, Rebecka, Lea och Rakel i forntid och nutid. Pjäsen räcker ca. 1 timme, inträde 15 euro. I priset ingår salt och sött + kaffe o te som finns framdukat från kl. 17.30. Varmt välkomna. Kilo svenska stiftelse. www.villakf.fi, Kilobergsgården 8, tel. 020-7497761.

Villa K

MISSIONSPROVINSEN ARBETS RÄTT

Miste prästrätten för provinsen

Prästen **Jan-Erik Appel**, 61, har fråntagits rätten att verka som präst i Svenska kyrkan. Orsaken är att han efter sin pension arbetar för Missionsprovinsen, rapporterar Kyrkans tidning.

I slutet av november kom en anonym anmälan in till domkapitlet i Lund mot Appell. Då övervägde han att gå ur Svenska kyrkan men avstod. Appell accepterar inte kvinnliga präster och prästvigdes i en tid då det fanns en samvetsklausul som garanterade präster med hans uppfattning att jobba vidare inom Svenska kyrkan.

MEDIEDREV SVERIGE

Portad hund tilläts hos granne

En boxershund som nekats tillträde till sin husses begravning har väckt en liten mediestorm i Sverige. Kyrkoherden i Kropps församling **Markus von Martens**, som inte släppte in hunden, hänvisade till allergiisk.

Nu har **Anna Eklund**, kyrkoherde i grannförsamlingen Kvistofta, gett undantagstillstånd.

– Vi får inte upplåta kyrkorummet för något som kränker kyrkorummets helgd men jag bedömer att vi kan säga ja till hund den här gången, men det är inget principbeslut. Varje situation måste bedömas för sig, säger Eklund.

I påskträdgården får dramat växa

PÅSKDRAMA HEMMA. Barn konkretiserar gärna stilla veckan med fantasins hjälp.

TEXT & FOTO:
MAY WIKSTRÖM

På palmsöndagen brukar **Monica Vikström-Jokela** plocka fram fröpåsarna med påskgräs. Hon tycker att en påskträdgård är ett tacksamt sätt att berätta om påskens budskap för barn.

– Vid sidan av julen är påsken den helg som erbjuder möjligheten att bygga upp en process där man väntar in helgen, säger hon.

Konkret på barns villkor

Att bygga en påskträdgård med gräs på en bricka är något som många gör både i daghem, skolor och hemma.

Helt konkret får barnen bygga trädgården, med alldeles kal jord i början innan gräset spirar. Gångar, grotta och stenar får barnen också själva sätta dit.

Under stilla veckan läser hon för barnen om det som händer Jesus och lärjungarna och de låter trädgården byta skepnad vartefter. Rekviziten behöver inte vara "vacker".

– Vi har ett gammalt kexpaket som en gång i tiden blev huset där lärjungarna samlades på skärtorsdagen. Tre små kors instuckna i en bit äggkartong hör till långfredagen.

Estetiken mindre viktig

Nån gång har palmsöndagen firats med playmobil-gubbar som lagt ner sina blad framför åsnan som Jesus rider in i Jerusalem på.

– Endel barn älskar det här, och då är det bara att brassa på! Man ska vara lyhörd för de barn man gör det med.

Ibland för försiktiga

Hon tycker inte heller att föräldrar behöver vara rädda för att det blir för konkret. Korset på Golgata är kors, det ska inte gömmas bort.

– Å ena sidan är barn väl-

DAGS ATT så gräset! En enkel bricka med jord och barnens fantasi räcker långt i berättelsen om påsken.

digt känsliga, å andra sidan saknar de den vuxnas förståelse för hur grymt det här var.

Monica Vikström-Jokela tycker att försiktigheten ibland slår över.

– Jag har sett småbarnsbi-blar där de inte fort nog kunde hoppa från skärtorsdagen till påskdagen. Där tror jag att man gör en felbedömning.

Men hon är nogg med att påpeka att det är en helt annan sak att servera barn dramatiseringar i stil med **Mel Gibsons** *The Passion of the Christ*.

– Det skulle jag aldrig ut-sätta dem för.

Vill man göra det ännu enklare är en bukett videokvistar också ett sätt att se påsken växa fram.

– Då kan man egentligen börja redan med fastlagstisdagen, ett enkelt, kallt ris.

På påskdagen kommer liljorna med i vasen – samtidigt som löven i bästa fall hunnit spricka ut på riset.

Hjälpmedel finns

Monica Vikström-Jokela har sammanställt bibeltexter för stilla veckan i *Helgdagsboken* (Fontana Media).

– Teologiskt utgår de från **Karin Karlssons** tanke om att allt som händer under påsken

handlade om att Jesus skulle öppna dörren mellan himmel och jord, den som hade gått i baklås, säger Vikström-Jokela.

Men det går naturligtvis lika bra att använda Barnens Bibel eller någon annan barnbibel.

– Problemet med biblarna för de yngsta är ibland att texterna inte räcker riktigt till för hela veckan.

Det enda tillfället när föräldrarna agerar är natten mellan påsklördagen och påskdagen.

– Då rullas stenen framför grottan bort och påskens glädje slår ut med allsköns pynt i gräset.

VÅGA FRÅGA

Tradition och pedagogik

BO-GÖRAN ÅSTRAND är kyrkoherde och svarar på läsarförfrågor om tro och kyrka.

Varje söndag läser man i kyrkorna upp texter ur kyrkohandboken. Vem bestämmer vilka bibeltexter som ska läsas vilken söndag? Läses samma texter i alla kristna kyrkor eller har den lutherska kyrkan ett helt eget system?

TEXTERNA SOM används i gudstjänsten är valda enligt ett visst system som bygger på kyrkoåret. Kyrkoåret är kyrkans eget år som börjar den första advent. De tre stora avdelningarna i året utgörs av jul-tiden, påsken och pingsten. Av dessa är påsken den största och utgör centrum för hela kyrkoåret.

ATT KYRKOÅRET är uppbyggt på det här sättet gör att gudstjänstbesökaren med hjälp av tillhörande bibeltexter tas med på en vandring genom frälsningshistorien. Man påminns om att Gud sände Jesus till världen, man får höra om vad Jesus gjorde och sade och man får ta del av Jesu lidande och död som utmynnar i uppståndelsen. Efter den delen i kyrkoåret övergår texterna till att berätta om hur Jesus sände ut lärjungar och kyrkan grundades. Mellan pingst och advent lyfts sedan det kristna livet fram ur olika synvinklar. Böner och psalmerna är dessutom valda så att de ska understryka det som lyfts fram i bibeltexterna.

DET LUTHERSKA kyrkoåret med sina texter är inte en egen skapelse. I själva verket sammanfaller det långt med huvudlinjerna i den romersk-katolska och anglikanska kyrkan. Man brukar säga att dessa kyrkor har sina liturgiska rötter i samma västerländska tradition som sträcker sig långt bakåt i tiden.

Antalet möjliga texter för varje söndag är däremot olika. Den lutherska kyrkan i Finland har tre serier, eller årgångar, med gammaltestamentlig text, episteltext (brevet i NT) och evangeliet. En del andra lutherska kyrkor kan ha endast en eller två serier. Tre serier betyder i praktiken att gudstjänstbesökaren de flesta söndagar får höra samma texter bara vart tredje år.

ETT ANNAT alternativ skulle vara att läsa hela bibelböcker i en kontinuerlig läsning söndag efter söndag. Men genom att använda sig av ett kyrkoår som är uppbyggt på frälsningshistorien får textvalet en annan karaktär och har också en pedagogisk funktion. Bibeln används alltså på ett mångsidigt sätt.

Valet av texter bygger långt på gamla traditioner och beaktar också andra kyrkors val för att ekumeniken ska synas i praktiken. Bakom själva urvalet av texter och böner finns en kyrkohandbokskommitté. Kyrkohandboken har sedan antagits av kyrkomötet.

SOM PRÄST tycker jag att det är bra att jag har ett visst mönster att följa. Det kräver fördjupning i många olika slags texter och hindrar mig från att alltid välja mina favorittexter. Något som jag tror att lyssnarna är tacksamma för.

Fråga KP:s expertpanel

I KP:s frågespalt besvaras frågor om tro och andlighet av präster i den lutherska kyrkan. Frågor om relationer, hälsa, familj och fostran besvaras av sjukskötare och kyrkans familjerådgivare. Redaktionen behöver ditt namn och dina kontaktuppgifter, men du får gärna ställa din fråga anonymt i tidningen. Redaktionen väljer och redigerar frågorna. Adressen är redaktionen@kyrkpressen.fi eller Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors. Märk kuvertet "FRÅGA". Panelen besvarar frågor endast i tidningen.

PÅ TVÄREN SOFIA TORVALDS

Det är nästan omöjligt men jag tränar

Jag har försökt öva mig i att leva i nuet men det går dåligt.

När jag var ångestfylld tonåring levde jag mest i det förflutna. Antingen försökte jag pep-

pa upp mitt självförtroende med att drömma om vad mer framgångsrika släktingar uträttat i forntiden eller också spelade jag upp ett plågsamt band med mina senaste sociala misslyckanden.

Numera lever jag mest i framtiden och största de-

len av mina lediga nu-stunder går åt till att bekymra mig för vad som ska hända i morgon, om ett år – och (tyvärr) om tio år. Hur ska vi få tidtabellerna att gå ihop under veckoslutet? Tänk om någon blir allvarligt sjuk? Tänk om alla projekt jag lovat sköta skiter sig rejält?

Det känns omöjligt att samla tankarna ens under en kort stund i gudstjänsten då församlingen uppmanas be i stillhet. Jag sänker min blick. Innan mitt huvud hunnit säga "jag ber för..." har jag avverkat hemfärden från kyrkan, prästens intressanta uttal av nå-

got bibliskt ord och bänkgrannens klädsel. Mina tankar har någon sorts houdini-kapacitet och kan rymmas be i stillhet. Jag sänker min blick. Innan mitt huvud hunnit säga "jag ber för..." har jag avverkat hemfärden från kyrkan, prästens intressanta uttal av nå-

Jag tränar på nuet men det går så långsamt. Just nu skriver jag. Just nu skulle jag ha lust att skrapa mig i hu-

vetet. Just nu känner jag ingen ångest eller sorg. Just nu känner jag faktiskt förväntan. Just nu skiner solen.

Nuet är den punkt i tiden där vi har kontakt med evigheten, skrev C.S. Lewis.

Försök själv. Det är så svårt. Men det är nästan värt det när man är där.

BRÖDET KAN vara hembakat och gott, som det nattvardsbröd Majvor Sjövall bakar. Vinet bör vara gjort på druvor. Men enligt Stefan Forsén blir Kristus närvarande oberoende av hurdant brödet och vinet är.

NATTVARD. ”Kristi blod, för dig utgjutet.” Va? Är det inte vin? Och varför dricker vi över huvud taget vin i gudstjänsten? Och vad är poängen med den papperstunna tabletten som prästen kallar bröd? Häng med på en konkret vandring genom nattvarden.

Mjöl och druva bröd och vin kropp och blod

TEXT OCH FOTO:
ANDREAS ANDERSSON

Elva deciliter mjöl blir sju- åtta bröd. I praktiken som vilket bröd som helst. ”Kan med fördel ätas varma med smör som smälter, ost och marmelad” står det också i receptet. Men ändå är det något särskilt med just det här brödet. Det är Brödet som bryts i nattvarden.

– Det är en annan känsla att baka nattvardsbröd än vanligt bröd. Man vet att det ska användas till ett särskilt ändamål.

Majvor Sjövall är värdinna i Petrus församling och har bakat nattvardsbröd i närmare två år på prästernas initiativ. Brödet används i nattvarden i församlingens gudstjäns gemenskap Puls.

– Jag bakar och fryser ner nattvardsbrödet vid samma tillfälle som jag bakar allt annat i församlingen, som kaffebröd, säger hon.

Brödet är inte speciellt i sig. Sjövall menar att hon ändå får en viss vördnad när hon tänker på betydelsen. Man slänger inte omkring degen som om man bakade pizzabotten.

– Jag vill göra en skillnad jämfört med vanligt bröd, och brukar därför göra ett kors ovanpå brödet. Antingen upphöjt av deg eller stucket med en gaffel. När prästen håller upp brödet ser man korset, liksom på oblaten.

De flesta församlingar använder oblat som nattvardsbröd, men det finns en del som använder hembakt bröd. Oblat skulle man inte kunna tänka sig att använda i något annat syfte, men hur är det med mjukt och gott nattvardsbröd? Är det okej att äta det till exempel om det vanliga brödet tar slut på församlingens tebjudning?

– Ja, det skulle vara okej. Det är ju inte välsignat ännu.

Majvor Sjövall tycker själv att det inte spelar någon större roll hurdant nattvardsbrödet är.

– Huvudsaken med nattvarden är försoningsoffret. Det känns lika äkta oberoende av om det är mjukt bröd eller oblat.

Vin av druva

De solmogna druvorna mosas och saften får jäsa i stora tankar. Det är den vanliga tillverkningsprocessen för vin, ändå är det något särskilt med det här vinet. Det är Vinet som delas i nattvarden.

Vindruvor växer inte i Finland. Att brygga sitt eget vin är inte heller lika enkelt som att baka bröd. Det visade sig vara en omöjlig uppgift att hitta

”Gör detta till minne av mig.”
Jesus

en finländsk församling som brygger sitt nattvardsvin själv. Men det finns en producent i landet.

– Vi producerar främst vin av bär som odlas i området, men kyrkvinet är ett druvvin.

Timo Kettunen är produktionschef – anden i flaskan, som han själv kallar sig – på vineriet i Valamo kloster. På biskoparnas begäran tillverkar Valamo sedan femton år tillbaka nattvardsvin. Biskopsmötet har bestämt att nattvardsvinet bör vara ett druvvin, eftersom det är vad som högst antagligen dracks vid den sista måltiden. En enda droppe vin av bär är det lilla som krävs för att det inte ska få heta druvvin.

Valamos kyrkvin bygger på ett vin från Ungern. Vinet kommer färskt och halvferdigt till klostret, där produktionen fortsätter.

– Vingården i Ungern gör vinet på vår begäran, det är en blandning av tre olika druvsorter. Det är ett helt unikt vin.

När vinet kommer till Valamo sötas, stärks och lagras det. Enligt Timo Kettunen är det viktigt att vinet har en kraftig arom och är tillräckligt sött.

– Initiativet kom från ortodoxa kyrkan. Där är traditionen att man efter nattvarden dricker eftervin, en liten bägare nattvardsvin som är utspätt till hälften med hett vatten.

Kravet på ett bra nattvardsvin är att det är gott också som utspätt tillsammans med *antidora*, välsignat bröd, som i vissa kyrkor även icke-ortodoxa får äta av efter nattvarden. Traditionellt är nattvardsvinet ett rött vin för att det ska likna blod.

– Röd råvara ger också intensivare smak, säger Timo Kettunen.

Upplyft era hjärtan

I nattvarden förs brödet och vinet samman. I kommunion, gemenskap, får församlingen ta emot de här elementära livsmedlen som plötsligt kallas kött och blod. Vad hände här?

– Det är verkligen Jesu kropp och blod som blir en del av oss.

Enligt kyrkoherde **Stefan Forsén** är nattvarden ett mysterium som man kan förstå när man fått tron som gåva. I den katolska läran talar man om *transsubstantiation*, då brödet och vinet endast behåller sin smak och utseende men fysiskt förändras och blir Kristi kropp och blod. I luthersk teolo-

gi talar man om *realpresens*, om att Jesus är närvarande i brödet, med brödet och under brödet.

– När man läser instiftelseorden konsakreras brödet och vinet och Guds realpresens inleds.

Instiftelseorden? Konsakreras? Nej, nu backar vi lite.

Nattvarden har en viktig ställning i det lutherska gudstjänstfirandet. I de flesta församlingar firas nattvarden varje eller varannan söndag. I liturgen finns flera skeden som berör nattvarden.

– Syndabekännelsen är öppningen. Bekännelsen att jag behöver ta emot Kristus är en förutsättning för nattvarden.

I nattvarden får man bekräftelse på förlåtelsen. Under nattvardsdelen ingår olika element som har som syfte att lämna tankarna på livet här och nu och fokusera på Gud.

– Därför läser man ”upplyft era hjärtan till Gud”. Församlingen uppmanas att fokusera på Guds rikets närvaro.

Därefter följer påminnelsen om vad Gud har gjort för oss. ”Sannerligen, du ensam är värd att vi överallt och alltid tackar och lovar dig, allsmäktige Fader, helige Gud” och så vidare. Också en bön om helig Ande finns med för att Anden ska vara närvarande när vi tar emot nattvarden.

Tag och ät

Det absolut nödvändiga momentet som alltid ska finnas med är *instiftelseorden*, orden som Jesus enligt Bibeln uttalade vid den sista måltiden.

Den natten då Herren Jesus blev förrådd tog han ett bröd, tackade Gud, bröt det och gav åt sina lärjungar och sade: ”Tag och ät, detta är min kropp som offras för er. Gör detta till minne av mig.” Likaså tog han bägaren, tackade Gud och sade: ”Drick av den alla. Denna bägare är det nya förbundet genom mitt blod, som blir utgjutet för många, till syndernas förlåtelse. Var gång ni dricker av den, gör det till minne av mig.”

– Vi går tillbaka till den situation där Jesus instiftade nattvarden. Inom ramen för den judiska påskhögtiden fortsatte han med att ge ett tillägg: *Detta är min kropp. Ät, bli en del av mig. Denna bägare, detta är mitt blod.* Det är en påminnelse om att det var så här Jesus sa, och det blir vår bön. Vi blir på nytt närvarande, såsom lärjungaskaran var närvarande där. Och Kristus är närvarande i brödet och vinet som han sade då han instiftade nattvarden.

Enligt Stefan Forsén handlar allting om närvaro. Det svåra för oss människor är att vara så närvarande som möjligt.

– Därför är det viktigt med uppma-

ningen ”upplyft era hjärtan till Gud”, försök vara närvarande.

Närvarande

Nattvardsbröden som används i de flesta gudstjänster, oblaten, för inte tankarna direkt till bröd. Vinet däremot är riktigt. Varför använder man inte ”riktigt” bröd?

– Det är främst av ekonomiska orsaker, oblaten är lätta att ta med sig. Tidigare var det vanligare att prästen hade med sig ett så kallat sockentyg, när man gick till människor med nattvarden. Då var det lättare att ha osyrat bröd som fanns i färdiga små bitar.

Han poängterar att det inte spelar så stor roll hurdant brödet är – mjukt och hembakt eller små och tunna oblater.

– Oberoende av hurdant brödet är så tror vi att Kristus är närvarande i det.

Kristi närvaro, *realpresens*, är alltså det som händer i nattvarden. Den inleds vid *konsakrationen*, då instiftelseorden läses upp. Det är svårt att förstå men samtidigt ganska enkelt. Han är i brödet, med brödet och under brödet.

I samband med instiftelseorden kan prästen lyfta upp vinbägaren och fatet med oblaten. Det kallas *elevation*.

– Det har alltid hört till vår kultur att man lyfter upp det som är viktigt och värdefullt.

Lite som att lyfta en segerpokal, låter det som. Bägaren som pokal för segern över döden. Ett annat syfte med *elevationen* är att alla ska kunna se brödet och vinet.

Så samlas församlingen för att ta emot bröd och vin, kropp och blod. Vinet som blir över kan antingen drickas upp eller hällas ut i kyrkans grund. Brödet kan sparas till nästa nattvard. Använder man hembakt bröd kan man också äta upp det. Men man ska alltid bibehålla respekten.

– Jag skulle inte uppmana någon att ta med sig en konsakrerad brödkaka och bre smör på den och äta den till lunch.

Nattvarden får kanske förbli ett mysterium. Vi kan inte helt förstå vad det innebär att vi blir en del av sakramentet och det blir en del av oss. Men vi tror att det har en inverkan.

– Du är vad du äter. Den särskilda närvaron i sakramentet blir en del av dig, säger Stefan Forsén.

Han säger också att det är viktigt att hålla fast vid att det är just bröd och vin som man delar i nattvarden. Symboliken fanns också i påskalammet, men Jesus tog inte en bit av det utan valde brödet.

– Jag kan inte tänka mig att man skulle ha till exempel korb och läsk i nattvarden, det är en befängd tanke, tillägger han skämtsamt.

Livet i nya strukturer

Kyrkoherde Kaj Granlund i Esse testkör de nya strukturmodellerna för kyrkan på sitt eget prosteri. Ett tankeexperiment som får honom att ändra åsikt.

I kyrkan finns en strukturrapport om hur församlingarna ska kunna organiseras i de nya megakommunerna. Kommunerna påverkar kyrkan och speciellt Borgå stift.

Rapporten har tre lösningar. Den nuvarande modellen med samfälligheter, den så kallade prosterimodellen och stiftsmodellen. I korthet innebär stiftsmodellen att alla anställda, fastigheter och ekonomi skulle skötas på stiftsplanet. I prosterimodellen skulle allt detta skötas på prosteriplanet och i samfällighetsmodellen skulle det skötas som hittills.

Rapporten rekommenderar prosterimodellen.

Ett konkret fall: Pedersöre

Jag tar mitt eget prosteri som exempel. Till Pedersöre prosteri hör församlingarna från Munsala till Karleby svenska. Inom prosteriet finns det en enskild församling, tre samfälligheter som hör till Borgå stift och Karleby svenska, som ingår i en samfällighet tillhörande Uleåborgs stift. I Jakobstad finns finska församlingen som hör till Lappo stift. På området för Pedersöre prosteri finns det tre olika stift och tre olika prosterier.

Prosterimodellen som den nu ser ut, kommer att innebära att Karleby svenska (+Kronoby församlingarna?) lyder under ett prosteri och en kontraktsprost som hör till Uleåborgs stift. Jakobstads finska kommer att lyda under Pedersöre prosteri och dess kontraktsprost.

Plötsligt bryts alltså kontakten till prosterinivån inom det egna stiftet dit församlingen ändå trots allt ska höra. Dessa församlingars präster kan inte delta i valet av "egen" kontraktsprost eftersom de inte hör till prosteriet längre. Knapast kan de heller delta i valet av kontraktsprost i sitt "nya" prosteri eftersom de inte hör till det stiftet.

Hur går det vid val där kontraktsprosten ska sammankalla? Kan en kontraktsprost i ett stift sammankalla prästerskapet i ett annat stift? Hur gör biskopen eller domkapitlet om de skulle behöva ha kontraktsprostens hjälp med något för en enskild församling eller prästs del? Vänder de sig till ett annat stifts kontraktsprost och med vilken fullmakt kan de ålägga ett annat stifts kontraktsprost att utföra något? Ska ett annat prosteris kontraktsprost i stiftet sammankalla prästerna som inte längre hör till något prosteri i stiftet?

Samarbetet med församlingarna som hör till samma stift men inte länge ingår i något av prosterierna kommer att försvåras.

Anställningar blir problematiska

Prosterirådet/fullmäktige anställer personal. Pedersöre prosteri skulle göra anställningarna för Jakobstads finska. I Karleby ska det finska prosteriet anställa personal för Karleby svenska (och Kronoby?). Vi inför lätt bedömningar som är relevanta för den egna språkgruppen eller andliga geografin men som kan vara helt främmande i den församling

där de anställda ska jobba. I stället för att anställningen görs nära församlinglivet flyttar den mycket långt bort och avgörs av en majoritet som aldrig kommer att ha att göra med den person de anställt. Den egna församlingen i megakommunerna får mycket få platser i prosterirådet/fullmäktige.

Vems språkkrav ska gälla?

Hur blir det med språkkraven? Om prosteriets språkkrav ska vara de som gäller betyder det att församlingarna kommer att få personal som inte fullt ut behärskar församlingens språk. Måste kontraktsprostarna ha fullständiga kunskaper i bägge språken för att kunna vara förman i församlingarna som ändå inte hör till hans eget stift?

Nästan alla mister svenskt prosteri

Uppenbarligen innebär reformen för Borgå stifts del att alla församlingarna i Östra och Mellersta Nyland, Helsingfors, Tammerfors, stora delar av Västra Nyland förutom nya Raseborg (+Ingå?),

Åbo svenska och församlingarna från Korsnäs till Vörå samt Kronoby och Karleby, blir utan ett eget prosteri. Alltså: största delen av våra församlingar har inget eget prosteri längre.

Men samtidigt skulle de finska församlingarna i Jakobstad, Kaskö (tvåspråkig), Kristinestad, Västaboland och nya Raseborg enligt modellen tillhöra Borgå stifts prosterier.

Och ... inget domprosteri?

Borgå stift har inte längre något domprosteri. Borgå domkyrka underlyder redan nu, via samfälligheten i Borgå, inte Borgå stift utan Helsingfors stift. Vi kan med fog säga att vår egen biskop inte har en egen domkyrka utan lånar "vår" domkyrka av Helsingforsbiskopen, som har två. Kan vi då ens längre ha någon domprost eftersom vi inte har något domprosteri och inte någon domkyrka som underlyder Borgå?

Slopa samfälligheten men ändå inte

Prosterierna följer kommungränsen. Som kuriosum: Följs detta strikt får Åland många små prosterier. Detta innebär i praktiken att vi slopar samfälligheterna som begrepp men skapar nya

samfälligheter som bara ges ett mera kyrkligt namn. Men de beaktar inte den komplexa situation som finns på orter där många stift möts. Samtidigt överför vi viktiga funktioner som tillsättande av tjänster till det "nya" samfällighetsplanet, som för rumsrenhetens skull kallas prosteri. Men vi tar bort ett viktigt verktyg i förhållandet mellan församlingen och det egna stiftet.

Samfälligheter kan fungera väldigt olika, men vi har erfarenhet av den modellen. Lagstiftningen har undan för undan utvecklats enligt behovet.

För stor tårtbit – för snabbt

Jag är illa rädd att den lagstiftning vi behöver få till stånd måste köras igenom för snabbt. Det medför ofta mycket fler fel och problem. Flera än de nuvarande samfälligheterna har. Varför inte vänta ut kommunerna först, leva med samfälligheter tills vi ser våra egna behov och då utarbeta den modell som bäst gagnar kyrkan?

I den bästa av världar

För mig vore idealet ett system där församlingarna är frikopplade från kommungränserna och knutna till det egna stiftet både vad gäller verksamhet, administration, fastigheter och ekonomi. Ett system där församlingarna skulle rå om sina egna fastigheter i större block inom det egna stiftet.

Rikskyrkan kunde gärna sköta gravgårdarna så att gravpriserna låg på samma nivå för motsvarande gravgårdar i hela landet. Det skulle också göra att vi inte längre använder pengar från medlemmarnas skatter för att upprätthålla gravgårdarna också för dem som inte hör till kyrkan – en situation där vi ändå inte haft rätt att ta ut högre avgifter av dem som under åren inte har betalt för upprätthållandet. Det kunde också ge kyrkan en bättre förhandlingsposition med staten när det gäller kompensation för den här samhällsinsatsen.

För mig: Omvärdering följden

När jag började läsa rapporten var jag helt övertygad om att jag kommer att gilla prosterimodellen. När jag slutade konstaterade jag att det enda vettiga för oss i Borgå stift, om valet står mellan prosteri och stiftsmodellen, är stiftsmodellen. Inom den skapar vi en mycket långtgående delegering av allt till prosteriplanet. Stiftsmodellen skulle administrativt stärka stiftet och öppna för att inlandsfinlandssvenskarna kan höra till stiftet. Vilken vinst! Prosterimodellen, så som den nu ser ut, slår sönder för mycket.

Om vi inte får parallella prosterier i det nya systemet skapar vi flera problem än vi löser och då måste vi få behålla samfälligheterna som det minst onda alternativet.

KAJ GRANLUND är kyrkoherde i Esse församling och tidigare kontraktsprost i Pedersöre prosteri.

Texten är ett personligt inlägg i diskussionen kring kyrkans strukturreformer.

"I stället för att anställningen görs nära församlinglivet flyttar den mycket långt bort och avgörs av en majoritet som aldrig kommer att ha att göra med den person de anställt."

Kaj Granlund

PÅSKMORGONENS SOL går upp över den lutherska mässan på Oljeberget. Pastor Fred Strickert predikar med Döda havet i bakgrunden.

Shalom påsk!

De judiska påskförberedelserna går ut på att göra huset rent. Den kristna påsken i Jerusalem är trängsel på Via Dolorosa och påskmorgon på Oljeberget.

TEXT: MALIN LINDBLOM FOTO: RUNE LINDBLOM

I god tid före påsk infinner sig texten *kosher lePesach* på matvaror. *Kosher le-Pesach* betyder ”ren inför påsken”. De judiska påskförberedelserna är mycket omfattande. Allt syrat (hametz) ska ut och det ska även allt som varit i kontakt med syrat, nu ska ju det osyrade brödets högtid firas till minne av uttåget ur Egypten. Allt som är jäst, allt bröd och allt som varit i kontakt med det, måste man göra sig av med.

Man städar huset grundligt, man tar lån för att förnya alla hushållsapparater, man tar fram påskservisen. Om man inte är så nitisk att man förnyar allt finns det instruktioner för hur många minuter man till exempel ska koka vatten i mikronvågsugnen för att göra den ren inför påsk. Ute på gatan kokar man sina kastruller i stora fat.

Sen kan man naturligtvis tillfälligt sälja allt orent till en muslim eller kristen. Under den veckan som det osyrade brödets högtid firas finns inget vanligt bröd i butikerna. Inte ens hos kända hamburgerkedjor får du vanlig semla. Allt är ojäst och platt.

”Kristna från hela världen strömmar till Jerusalem inför stilla veckan och påsken. Alla vill gå Via Dolorosa och helst bära sitt kors där.”
Malin Lindblom

SKÄRTORSDAGENS LUTHERSKA procession från Gamla stan till Getsemane-trädgården vid foten av Oljeberget.

Fasta av olika slag

Också vi kristna försöker väl egentligen få ut *hametz* eller synden som det jästa ofta liknas vid i Bibeln. Vår fastetid hjälper oss att kritiskt granska våra liv och prioritera om där det behövs. Få bort osunt beteende, trots att vi vet att Jesus bär vår synd och att han är den enda som kan göra oss verkligt rena.

De ortodoxa lokala kristna fastar. De äter inget kött eller mjölkprodukter under fastan. I fjol blev jag väl medveten om skillnaden mellan en ortodox och en luthersk fasta när vår köksa var borta och jag kokade mat en dag. Jag kom ihåg fastan och gjorde vegetarisk mat, men min ortodoxa kollega kunde ändå inte äta. Jag hade använt mjölk.

Kristna från alla håll i världen strömmar till Jerusalem inför stilla veckan och påsken. Alla vill gå Via Dolorosa (Kristi lidandes väg) och helst bära sitt kors där. Ibland är korsen bara små träkors i varje pilgrims hand, ibland ett stort träkors som gruppmedlemmarna bär turvis. Där är trängsel, trängsel, trängsel. Förra året satt vi och åt vid en restaurang längs Via Dolorosa en dag i stilla veckan och undrade vad som nu är på gång när polisen i full kravallutrustning ställde ut polisstaket längs hela gatan. Vi insåg snart att det var för alla oss kristna som vill gå Via Dolorosa just i stilla veckan.

För det vill vi ju. I fjol var stilla veckan och påsken härlig och jag hoppas

FINLANDSSVENSK PÅSKHÄXA möter en hassidisk jude.

vi kan göra det likadant i år.

Skärtorsdagsmässan i Gamla stan, efteråt procession till Getsemane. Via Dolorosa på långfredag och mäsas i soluppgången på Oljeberget på påskmorgonen. Heliga gravkyrkan med Golgata och Jesu grav besökte vi på långfredagen. På påsknatten samlas de ortodoxa kristna och sprider ljuset från graven vid tiden för Jesu uppståndelse. Jag skulle gärna vara med där också, men är för feg. Något år har människor trampats ihjäl där och trängsel och eld är ingen bra kombination. Jag lär kolla in graven bara via internet fastän jag bor väldigt nära.

Jag önskar er en välsignad stilla vecka och en glad påsk!

ELLIPS

Padda eller
papper?

En kompis som är präst ställer en knivig fråga på Facebook: får en präst läsa upp sin predikan från sin Ipad i högmässan?

Diskussionen på fb-tråden blir lång och stundvis hetsig. Är läsplattan en statussymbol som vänder uppmärksamheten bort från det som är viktigt? Eller är den helt enkelt ett behändigt hjälpmedel? Är det okej att använda en läsplatta om man gömmer den bakom en pärm så att gudstjänstbesökarna inte irriteras av äppelloggan? Är det bättre att printa ut sin predikan från hemmatorn som också pryds av ett äpple och som kostat minst lika mycket? Kan den kristna konsumtionskulturen leda till att vägen blir små smal att ingen vill gå den?

Argumenten förföljer mig där jag sitter på bussen och petar på min telefon med samma förhatliga logga. Nej, jag skulle inte vilja att en präst vid en högmässa jag deltar i läste upp sin predikan från en Ipad. Självt har jag ingen läsplatta och uppfattar den fortfarande som en statussymbol. Det är en viss typs personer som sitter med dem på bussen: de som är lite bättre klädda, de som jobbar på ett lite finare kontor. På en södernresa såg jag välbeställda resenärer försöka läsa böcker från sina paddor vid poolen. Det var hopplöst opraktiskt för de såg ingenting och tvingades bygga tält omkring sig. Men det var snärtigare att ha en sådan än en gammal pocketbok.

Men diskussionen känns viktig, för den handlar ju inte bara om Ipadar. Den handlar om vad kristna gör med sina pengar och varför. Det är en jobbig fråga som få av oss vill eller vågar ta itu med.

■ SOFIA TORVALDS

Kören fyller kyrkan med passion

PASSIONSMUSIK. Jesu lidande och Marias sorg är tema i passionsmusiken som fyller kyrkorna inför påsk. Jämfört med julkonserternas höga mysfaktor känns den klassiska påskmusiken ganska tung och svåråtkomlig. Vågar man gå på passionskonsert?

TEXT: NINA ÖSTERHOLM ILLUSTRATION: MALIN AHO

– Även om det är frågan om komplicerade verk så är passionsmusiken i sig inte svår.

Det säger **Kari Turunen** som dirigerade de akademiska körerna Lyran och Akademiska Sångföreningen, ackompanjerade av barockensemblen Opus X, genom Bachs *Matteuspassion* i lördags.

Enligt Turunen är särskilt *Matteuspassionen* väldigt melodisk, harmonisk och vacker, lyssnarvänligt helt enkelt. Han får medhåll av koristen **Henri Lindén**:

– Musiken i sig är inte svår, samma teman med bekanta melodier och psalmer återkommer flera gånger. Det är skönt också för sångarna eftersom man som då får mera tid att koncentrera sig på tolkningen, på nyanser och känslan i musiken.

Han har märkt hur passionsmusiken engagerat körmedlemmarna i Akademien och Lyran.

– Det är verkligen musik som slukar en. Efter körövningarna har diskussioner om musiken ofta fortsatt.

Vad handlar det om?

Sångtexten i passionsmusiken skildrar vanligen Jesu lidande och död. Det finns belägg för att man redan på 300-talet läste passionsberättelserna i gudstjänsten under stilla veckan. Med tiden utvidgades denna läsning med flera röster, kör och instrument. Bachs *Matteuspassion* uruppfördes troligtvis på långfredagen 1727 i Thomaskyrkan i Leipzig där Bach var kantor.

– Bach kallas ibland för den femte evangelisten och det är en stor sanning enligt mig. En passion är en andlig upplevelse.

Det säger **Hedvig Långbacka** som tillsammans med Kammarkören Jubilate och Wegelius Kammarstråkar uppförde ett annat passionsverk, Joseph Haydns *Stabat Mater*, förra veckan.

Stabat Mater betraktar passionsbe-

rettelsen ur Jungfru Marias perspektiv. Verket baserar sig på en medeltida text som tonsatts av otaliga kompositörer.

– Texten är naturligtvis tung, det handlar ju om den sörjande modern vid Jesu kors. Musiken är däremot inte alls särskilt svår, säger Långbacka.

Enligt henne andas passionsmusiken också hoppfullhet. Både för sångarna och publiken är verken som en slags resa som man måste gå in i.

Kören egen klubb

Carola Ekrem, själv körsångare och musikanter, besökte både Jubilate, Lyrans och Akademins konserter i helgen.

– För mig hör passionsmusiken till påskförberedelsen. *Matteuspassionen* snurrar i bakhuvudet för jämnan och jag lyssnar mycket på skivor, det är som julsångerna i advent.

Under en passionskonsert sjunker Ekrem ner i musiken.

– Man kommer in i ett underbart tillstånd av koncentration, man hinner tänka mycket, Fast visst domnar ju baken också, skrattar hon.

Matteuspassionen är tre timmar lång, så det gäller att ha sittmuskler.

Tror du alla i konsertpubliken förstår sig på musiken eller hör det liksom till att gå på passionskonsert?

– De flesta känner nog igen melodierna, särskilt i *Matteuspassionen* som är en av mina favoriter. Den innehåller många örhängen. Här och där känner man igen sig, ajo, det där är ju en psalm. Men alla passioner är inte lika lätta att älska.

Hon tror också att populära körer som Jubilate, Lyran och Akademien har en egen publik som följer med kören och dess repertoar.

– De är lite som en fanklubb, man vill veta vad de gör, skrattar Ekrem.

DET FINNS mycket att upptäcka i passionsmusiken, kända psalmmelodier och musikaliska finurligheter att lyssna efter.

Jo, det verkar lukta faktiskt

BOK

Det luktar inte. En antologi om pengar och ångest.

Redaktörer: Andrea Svabäck och Julia Wiræus
Förlag: Söderströms 2012

Det är länge sedan jag blivit så provocerad av en bok som jag blev av antologin *Det luktar inte*. Det har gi-

vetvis att göra med ämnet: pengar. Att diskutera pengar väcker frustrationer och aggressioner till och med hemma vid köksbordet – hur ska det inte gå då man måste plöja igenom tio personers utläggningar kring sina privatekonomier eller deras syn på pengarnas plats i världsordningen?

Roligast är (förstås) att läsa om dem som har li-

te pengar eller mest bara skulder. Svårast har jag för **Ronja Bojes** mycket väl-skrivna text om sin vadde-rade vardag. I dagar efter-åt går jag omkring och ojar mig över att en 24-åring kan ha över 11 000 euro på sitt brukskonto. På sitt brukskonto! (Jag har aldrig haft så mycket pengar på något konto alls.)

Det som händer är det som ska hända när man läser en antologi: man drabbas, funderar, speglar

texterna mot sitt eget liv.

Jag tycker synd om dem som inte kan hålla i sina slantar (eftersom de inte är mina barn eller män, i så fall skulle jag gnissla tänder). Jag irriterar mig över de sparsamma, de förnöjsamma, de som alltid får det att gå ihop, de som fått mer (än jag) och har mer.

Och så förvånas jag över att ingen tycker om pengar. Här finns inte en enda text som skulle handla om

en människa som njuter av att se på sina kontoutdrag, som konsumerar utan dåligt samvete eller utan att psykologisera över sina barn-domstraumor. Här finns ingen lycklig investerare. Är det för att sådan verksamhet luktar så illa att man inte kan skriva om det i intellektuellt sällskap?

Jag hade gärna läst mer om det kristna bekymmerslöshetsidealet: alltså den där typen av människor som bara använder peng-

ar som medel och som helt sorglöst ger bort det mesta till fattiga och räknar med att Gud nog ...ja, ni vet. **Malin Klingenberg**s text kommer kanske närmast det idealet.

Men det är intressant alltihop. Mycket intressant. Ett minus är att en av bokens mest genomtänkta texter, skriven av **Perttu Häkkinen**, är skralt översatt från finskan och känns stel och svåräst.

■ SOFIA TORVALDS

”För mig hör passionsmusiken till påskförberedelsen. Matteuspassionen rullar i bakvudet för jämnan och jag lyssnar mycket på skivor, det är som julsångerna i advent.”

Carola Ekrem

”For dummies”

Hur kan man som nybörjare bekanta sig med passionsmusik?

– Det kan ju vara bra att läsa igenom berättelserna om Kristi lidande i evangeliet innan man lyssnar på passionen, så att man minns vad det handlar om. Det finns också mycket passionmusik tillgänglig på nätet och på skivor. Lyssna igenom något innan du går på konsert så har du någon av melodierna i huvudet, säger Kari Turunen.

Om man går på konsert finns texterna vanligen i programbladet så att det är lätt att följa med. Texterna går också att hitta på webben, både på tyska och svenska.

– Kom i tid till konserten så att du hinner läsa igenom programbladet innan det börjar. Det är en bra grundregel gällande all obekant musik, säger Hedvig Långbacka.

Strax innan påsken, i passionstiden, uppförs mycket vacker kyrkomusik. Se annonseringen för din egen församling på sidorna 15–17.

LITEN ORDLISTA

- **ORATORIUM** är ett större musikaliskt verk för orkester, sångsolister och kör med berättande text. Handlingen bygger ofta, men inte alltid, på berättelser ur Bibeln. Det mest välkända oratoriet är Händels Messias.
- **PASSION** är ett oratorium som handlar om Jesu lidande och död. När Kristi lidande framställs i någon av evangelierna så kallas det för passionshistorien. De två sista veckorna i fastan kallas också för passionstiden.
- **STABAT MATER DOLOROSA** är latin och betyder Modern stod sörjande. Det är inledningsorden till en liturgisk sång från 1200-talet som skildrar Jungfru Marias smärta vid Kristi kors.
- **KORAL** är melodin på en psalm eller hymn. Delar av passionerna bygger på kända psalmer. I Matteuspassionen återkommer exempelvis psalm 60, *O huvud, blodigt, sårat*, i flera repriser.
- **GLORIAEFFEKTEN**. Varje gång den solist som sjunger Jesus roll i Bachs Matteuspassion sjunger så ackompanjeras han av stråkar. Violinerna skapar då ljudbilden av en gloria för Jesus. (Källa: Kyrklig ordlista, Wikipedia.)

Uppfriskande omskakning

BOK

Kärleken vinner

Författare: Rob Bell
Förlag: Libris 2011

Gud älskar oss och vill bara vårt allra bästa – men om vi inte tror på rätt sätt eller inte hinner be om förlåtelse för allt ont vi gjort innan vi dör kommer han att se till att vi plågas i helvetets eldar för all överskådlig framtid. Är det här ett påstån- de som gör dig både provocerad och förvirrad? Då kan Rob Bells *Kärleken vinner* vara en bok som väcker ditt intresse. Bell verkar nämligen också ha haft ganska stora problem med att få ihop logiken i att många kristna talar dels om kärle- kens Gud, dels om helve- tet som väntar alla de som inte hör till de rätta kret- sarna. Gud är större än så, hävdar Bell, och fortsätter med att förklara varför vä- ra föreställningar om hel- vetet verkar vara mänsk- liga konstruktioner snara- re än bibliskt underbyggda sanningar.

När man läser *Kärleken vinner* kan man föreställa sig Bells predikostil: humo- ristisk och strösslad med både bibliska och popkul- turella hänvisningar. Texten i boken är luftigt layoutad och stilgreppet känns ibland som sakpoesi – Bell använ- der sig av lyriska grepp ut- an att tappa markkontak- ten. Resultatet blir inte till- krånglat utan snarare med- ryckande.

Varför är det så, und- rar Bell, att de som oftast är mest upptagna med att tala om helvetet i livet ef- ter detta är de som är minst bekymrade över det hel- vete många människor le- ver i här på jor-

den? Men om helvetet är en mänsklig konstruktion innebär det att männis- kor som ägnat sig åt onda handlingar kan fortsätta sin onda karriär mitt bland alla godhjärtade människor i himlen? Är Gud tillräckligt stor för att verkligen rädda alla människor?

Bell ställer många frågor. Läsaren kommer inte nöd- vändigtvis ut på andra sidan med en bunt färdiga svar utan snarare med nya frå- gor. Ändå är hans sätt att närma sig de stora och de svåra frågorna befriande.

Jesus är större än kristen- domen, skriver Bell – men samtidigt ser han inget be- hov av att avskaffa begrep- pet synd.

Kärleken vinner är en bok som man kanske borde läsa om man undviker de kristna sammanhangen för att allt känns så smått där. Det är också en bok för den som tycker att de egna kristna sammanhangen är allde- les problemfria. Man behö- ver inte nödvändigtvis håll- la med honom i allt han ut- manar läsaren med, men läsningen är hälsosamt om- skakande. En sökning på nätbokhandeln amazon ger fler titlar med mothugg mot Rob Bell – i synnerhet mot just *Kärleken vinner* – än den ger titlar av författa- ren själv.

Själv läser jag med hö- gre hastighet än vanligt och kommer på mig med att frittra högt på bussen åt en del av Bells formulering- ar. Efteråt upptäcker jag att viljan och behovet av att gå i dialog med andakter och predikningar förstärkts dra- matiskt. Läsningen gör mig både mera beredd att ta till mig och vila i en del av pre- dikningarna samtidigt som den gör mig beredd att ifrå- gasätta annat.

ERIKA RÖNNGÅRD

ROB BELL är grundare av Mars Hill Bible Church i Grand Rapids. *Kärleken vinner* är hans tredje bok på svenska.

Tammerfors faller och blöder

FILM

Slaget om Näsilinna 1918.

Regi: Claes Olsson, efter ett manus skrivet i sam- arbete med Robert Alftan.
Biopremiär 23 mars.

Inbördeskriget är det grym- maste, det mest skamlig- a och traumatiska av krig. Talande är att där vinter-

och fortsättningskriget med jämna mellanrum skildrats på film så har inbördeskri- get förbigåtts med betyd- ligt större tystnad – fram till våra dagar.

Men där **Peter Lindholm** i **Kjell Westö**-filmatisering- en *Där vi en gång gått* upp- märksammar inbördeskri- gets förspel samt dess tra- giska efterspel – med fokus på den moraliska och emo-

tionella baksmällan – kon- centrerar sig **Claes Olsson** i *Slaget om Näsilinna 1918* på en enskild (om än på många sätt avgörande) samman- drabbning.

I början av april skick- as Melins kompani från Va- sa till Tammerfors, ett av de rödas sista fästen. Fram- för sig har de österbottnis- ka bondsönerna, av vilka de flesta saknar stridserfaren- het, ett veritabelt eldprov. Efter en krutstänkt språng- marsch genom Tammerfors

centrum ska de försöka inta Näsilinna palats i norr.

Det är fråga om en dra- madokumentär där stridens hetta varvas med arkivbilder och högst personliga anek- doter som levereras rakt in i kameran. Tanken här är att klä av kriget dess fiktiva as- pekter, att stärka det auten- tiska intrycket, men opro- blematiskt är greppet inte.

Gärna välkomnar man den dokumentära inram- ningen och vad gäller själ- va stridshandlingarna bul-

lar Olsson upp med många smärtsamt intensiva sce- ner. Men som persondra- ma har ”Näsilinna” sina up- penbara begränsningar och samtidigt som de person- liga ”syndabekännelserna” hjälper oss att förstå bevä- ringarnas bevekelsegrunder tenderar dessa att stjälpa det dramaturgiska bygget.

Ett annat problem är att **Nicke Lignell** (Gunnar Melin) är omgiven av amatörskå- despelare som inte alltid är uppgiften mogna. Men när

det gäller att skildra brödra- krigets kaos och skonings- löshet darrar Claes Olsson minsann inte manschetten.

Fram träder bilden av ett mänskligt inferno som var- ken tillåter nåd eller he- roism men som innehåller desto mera lidande med allt vad det innebär av arkebu- seringar och annat svineri. Ofattbart är bara förnam- net, precis som när det gäl- ler dagens Syrien och går- dagens Libyen.

KRISTER UGGELDAHL

Hennes livsuppgift: Att underhålla. Även ögonen

"Mina ögon har varit med om en hel del genom åren. Och då pratar vi inte om vad jag råkat bli åsyn till i showbizens märkliga värld. Som när jag var beroende av de där dropparna som får röda ögon att bli vita. Inför en fotografering hade jag brått och tog flaskan med lösnagelklister istället. Borde inte klisterflaskor ha knallröd hatt? Nej, nu pratar vi om något annat. Något blått kanske?"

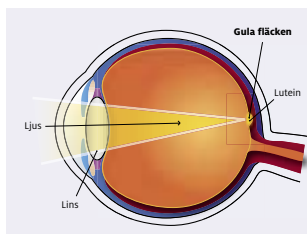
Blåbären i min trädgård hemma i Järvsö brukar hamna i muffins, som konsumeras av turister som besöker mitt café en bit härifrån (tag vänster vid campingen). Men när jag köper blåbär är de i extraktform med sexton tabletter per karta. Och de är svenska i grunden. Och de är vilda.

Extrakt från svenska blåbär som vuxit i Norrland när solen skiner dygnet runt skiljer sig från extrakt av inomhusodlade

amerikanska kusiner. Halten av antioxidanter blir betydligt högre, har jag fått lära mig. Och antioxidanter är för ögonen vad blåbär är för muffins.

Därför äter jag regelbundet extrakt av svenska blåbär. För mina ögons skull. Mitt favoritfabrikat innehåller flest blåbär per tablett på marknaden. En hel kopp till och med. Och mest lutein, fem gånger mer än något annat kosttillskott. Och resultatet? Jag är inte mer bevandrad än andra svenska kvinnor (eller män) rörande gula fläckens mysterier. Men så mycket vet jag att tabletterna bidrar till min synförmåga. Mina ögon är klara, känns rent ut sagt ... unga.

Om jag känner mig ålderstigen i övrigt? Jag säger som en av mammans väninnor i Järvsö som blev 102 år: "Nej, jag är inte gammal. Men jag har levat rätt länge."

Vetenskapliga studier visar att ett tillskott av minst 6–14 mg lutein/dag kan vara gynnsamt mot åldersförändringar i gula fläcken*. Genom kosten får vi endast i oss ca 2,2 mg lutein/dag.

Lutein finns i växter och bär och ansamlas i gula fläcken. Gula fläckens funktion är att bevara synskärpan och skydda ögat mot datorns strålning och solens skadliga UV-strålar. Gula fläcken är avgörande för synförmågan, exempelvis vid läsning. Med åldern avtar mängden lutein – och därmed synförmågan. Därmed kan ett tillskott av lutein vara av nytta.

* På www.elexirpharma.fi kan du läsa mer om de vetenskapliga studier som nämns ovan i texten. Har du frågor om Blue Eye, kontakta: Elexir pharma AB. Telefon 06 3436 506. www.elexirpharma.fi. Elexir pharma är ett svenskt företag som utvecklar naturliga och ekologiska egenvårdsprodukter för den nordiska marknaden. De högkvalitativa produkterna tillverkas uteslutande i Norden och finns att köpa i både Sverige, Norge och Finland.

FAKTA OM BLUE EYE®

- Lutein bevarar synskärpan och skyddar ögats näthinna/gula fläcken mot skadlig UV-strålning.
- Blue Eye® innehåller blåbärsextrakt, lutein, zink, zeaxanthin och andra antioxidanter.
- Blue Eye® är Sveriges mest köpta blåbärs-/luteinprodukt för ansträngda och åldrande ögon.

EN BLUE EYE® TABLETT PER DAG

- ... motsvarar en hel kopp färska svenska skogsblåbär.
- ... innehåller 25 mg ekologiskt lutein.
- ... innehåller 5 gånger mer lutein än någon annan blåbärs-/luteinprodukt.
- ... innehåller 11 gånger mer lutein än vad den dagliga kosten ger.

En Blue Eye® tablett om dagen räcker!

Blue Eye® tillverkas i Norden under stränga kvalitetskrav. Finns i hälsobutiker samt vissa apotek, kan dessutom beställas fraktfritt på telefon: 06 3436 506 eller på www.elexironline.fi direkt hem i din brevlåda inom 1–2 vardagar. Inga avgifter tillkommer.

Pris 24€ för 32 tabletter, 37€ för 64 tabletter.

elexir pharma

MODERNA KOSTTILLSKOTT FÖR MODERNA MÄNNISKOR

PÅ GÅNG

Påskvandring utanför

Munsala kyrka

Munsala församling ordnar i år en påskvandring för allmänheten kring Munsala kyrka. Måndag, tisdag och onsdag kväll i stilla veckan, den 2–4 april, företas en guidad vandring som tar ca 30 minuter.

Starten sker vid fattiggubben kl. 18.00 varje kväll. Vandringen sker utomhus och den tar oss med till Jerusalem och ger glimtar av olika centrala skeden i påskens händelser.

Efteråt ordnas servering à 2 euro i församlingshemmet. Daghem- och skolbarnen från de lokala skolorna deltar i vandringen i grupper på torsdag förmiddag istället för en gemensam skolgudstjänst. På skärtorsdagen är det nattvardsandakt kl. 14 i pensionärshemmet och kvällsmässa kl. 18 i kyrkan. Det övriga påskprogrammet innehåller de traditionella gudstjänsterna i kyrkan och i Pensala bönehus. Alla varmt välkomna!

Vi gick i skriftskola hösten

1961–våren 1962 och blev konfirmerade den 8.4.1962 – alltså för femtio år sedan. Nu skulle vi gärna träffa våra kamrater från skriftskoletiden så ta kontakt om du är en av oss. Vi gick i Norra svenska församlingen och många av oss var också klasskamrater i Svenska Flickskolan "Arken".

Hör av dig till Christine Konno – e-post ceko.titti@saunalahti.fi, mobil 050-5833065 eller Carita Eklund (Nyholm) – e-post eklund.carita@saunalahti.fi, mobil 050-3749246

FINLANDS SVENSKA PRÄSTHEMSFÖRBUND rf

håller sitt
årsmöte
lördagen den 14 april
kl.15.00
i Högbergsgården
Högbergsg. 10 D Helsingfors

Monica Vikström-Jokela
berättar om boken:
Allt är nära.
Kaffeservering.

Annonsera i

KP
KYRKPRESSEN

www.kyrkpressen.fi

Åland!

Semesterstuga veckohyra från **186 €**

Golfsemester från **128 €**/person

Cykelsemester från **206 €**/person

Trädgårdsresa för grupper
från **115 €**/person

Ålandsresor

Tel. 018-28 040. www.alandsresor.fi

Kvinnoveekend med kraft och inspiration

Ordet Kraft var det genomgående temat på den kvinnoveekend som ordnades på Alskat lägergård i mitten av mars. Varifrån får vi vår kraft och vad är det som förbrukar kraften? Maria Björkgren-Vikström talade inspirerande om dessa saker på fredag kväll och lördag förmiddag. Genom sina personliga berättelser och med en stor portion humor fick vi många skratt men också tankeställare. Är det så att man kan vara som starkast när man är svag? Eller blir vi starka av att vara svaga? Björkgren-Vikström delade med sig av sina tankar om hur hon upplevde livet som småbarnsmamma och många iakttagelser på hur man kan orka i arbetslivet. Den ungdomliga iver och energin avmätas med åren men istället ersätts den av erfarenhet. Ett femtiotal kvinnor i olika åldrar hade slutit upp till kvinnoveekenden som ordnades av Vasa svenska församling och Kyrkans Ungdom i samarbete med svenska studentcentralen. De flesta deltagarna kom från Vasa och

MARIA BJÖRKGREN-VIKSTRÖM talade på kvinnoveekenden med temat "Kraft" i Vasa. Foto: Johanna Backholm

Korsholm. Det här var första gången som en kvinnoveekend ordnades på Alskat och responsen på helgen var positiv. Stämningen var avslappnad och skön under det dygn som lägret varade. På fredag kväll fick vi nju-

ta av en akustisk konsert med Sofie Björkgren-Näse som tolkade egna låtar och sånger skrivna av andra. Efter konserten följde förbön, bastu och samtal i större och mindre grupper. På lördag eftermiddag fanns olika temagrupper att välja mellan. I den grupp som jag valt koncentrerade vi oss på handens kraft. Med Ann-

Chatrin Snickers-Hoxell som lärare tovade vi änglar av fårull och fick ihop en fin änglakör, fast tovning för många var något helt nytt. De andra kraftgivande workshoparna var bön, balans och sång. Utöver ett bra program fick vi njuta av god, vällagad mat och promenader i ett härligt vårväder. JOHANNA BACKHOLM

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Skötsamt ungt par (läkare och ekonom) söker en 60-80 kvadratmeter lägenhet i södra Helsingfors. Vi är rök- och djurfria. Kontakta tel: 045-6302611

Skötsam och rökfri familj på 3 personer utan husdjur önskar hyra 3 r+k i centrala Helsingfors. Vänligen kontakta Ulrika och Juho Nirkkonen tel. 040 050 1624.

Hyreslägenhet sökes! Skötsam, rökfri ung kvinna med fast inkomst letar efter förmånlig etta/liten tvåa i huvudstadsregionen för längre tid. Gärna nära goda kollektivtrafikförbindelser. Tfon 040-7304345.

NYTT FRÅN DOMKAPITLET

Församlingspastorn i Västaboldens svenska församling Sara Grönqvist har beviljats tjänstledighet 19.4 - 28.7.2012.
Församlingspastorn i Västaboldens svenska församling Daniel Norrback har förordnats att fortsättningsvis sköta församlingspastorstjänsten i samma församling 19.4 - 28.7.2012.
Församlingspastorn i Mariehamns församling Anna Lindén har förordnats att fortsättningsvis sköta en församlingspastorstjänst i samma församling 22.3 - 31.5.2012.
Tf kyrkoherden i Brändö-Kumlinge församling Peter Blumenthal har förordnats att fortsättningsvis sköta kyrkoherdetjänsten i samma församling 1.4 - 31.5.2012.
Tf kyrkoherden i Saltviks församling Sirkka Liisa Enqvist har förordnats att fortsättningsvis sköta kyrkoherdetjänsten i samma församling 1.4 - 31.5.2012.
Pastor Mikael Busck-Nielsen har förordnats att sköta en församlingspastorstjänst i Johannes församling från 1.4.2012 till vidare.
Församlingspastorn i Borgå svenska domkyrkoförsamling Marina Smeds har beviljats partiell tjänstledighet (50 %) 1.5 - 31.8.2012.
Församlingspastorn i Borgå svenska domkyrkoförsamlingen Fred Wilén har förordnats att sköta 50 % av en församlingspastorstjänst och 20 % av två kaplanstjänster 1.5 - 31.8.2012.
Församlingspastorn i Esse församling Ulf Sundqvist har förordnats att fortsättningsvis sköta församlingspastorstjänsten i samma församling 26.7 - 31.8.2012.
Kyrkoherden i Malax församling Tomi Tornberg har beviljats tjänstledighet 18-23.4.2012.
Kaplanen i Malax församling Kristian Norrback har förordnats att vid sidan av egen tjänst sköta kyrkoherdetjänsten i samma församling 18-23.4.2012.

Lugnt par önskar hyra 2:a i centrala Helsingfors fr.o.m. 1.6. Tel : 0407441845

UTHYRES

Nyrenoverad 1:a 25 m² i Gamlas, Hfors till icke-rökande skötsam dam, inga husdjur. Genast ledig. Svar efter kl. 18 t 040-5834610.

1:a i Berghäll, kokvrå + dusch. 1.5-30.9. Hyra 550. Tel. 050-3715219.

Fin 2:a på Drumsö 40m², Knipg. 4. 830€/m. 040-8443697 f. April

TJÄNSTER

Hemtjänster. Registrerade skötare vid behov. Huvudstadsregionen. Märta&Martin. 040-1645151.

LEDIGA TJÄNSTER

VANDA SVENSKA FÖRSAMLING
FÖRSAMLINGARNA I VANDA

Vanda svenska församling
lediganslår tjänsten som

FÖRSAMLINGSSEKRETERARE

att sökas senast torsdagen den 5 april
2012 kl. 15.00.

Församlingssekreteraren ansvarar för församlingens information och bör därför inneha tillräckliga kunskaper i datateknik och erfarenhet av sekreteraruppgifter. Kännedom om församlingsarbete räknas som merit. Avlöning enligt kravgrupp 403.

Ansökningar riktas till Församlingsrådet i Vanda svenska församling, PB 69, 01301 Vanda. Ansökningshandlingar kan skickas elektroniskt till vandasvenska@evl.fi. Tjänsten kan också besättas på deltid enligt överenskommelse.

Närmare upplysningar om uppgifterna tillhörande tjänsten ger kyrkoherde Martin Fagerudd 050-4661183.

Fullmakt på en kaplanstjänst i Johannes församling har utfärdats åt församlingspastorn i samma församling Fred Lindström från 1.4.2012.
Fullmakt på kyrkoherdetjänsten i Västaboldens svenska församling har utfärdats åt kaplanen i Dragsfjärds kapellförsamling i Kimitoöns församling Harry Backström från 1.5.2012.
Enda sökanden till kyrkoherdetjänsten i Solfs församling, kyrkoherden i Kimitoöns församling Ulf Sundstén har förklarats behörig för tjänsten.
Kyrkoherdetjänsterna i Saltviks församling, Brändö-Kumlinge församling, Replots församling och Ålands södra skärgårdsförsamling samt tre kaplanstjänster i Kimitoöns församling, nämligen kaplanstjänsterna i Kimito, Dragsfjärds och Hitis kapellförsamlingar har förklarats lediga att sökas se-

LEDIGA TJÄNSTER

LEDIGA TJÄNSTER I STIFTET

Kyrkoherdetjänster

Kyrkoherdetjänsten i Brändö-Kumlinge församling
Tjänsten är förenad med boendeskyldighet i Kumlinge prästgård.
Språkraven är utmärkta muntliga och skriftliga kunskaper i svenska och nöjaktig förmåga att förstå finska.
Kyrkoherdetjänsten i Replots församling
Språkraven är utmärkta muntliga och skriftliga kunskaper i svenska och nöjaktig förmåga att förstå finska.
Kyrkoherdetjänsten i Saltviks församling lediganslås ånyo
Tjänsten är förenad med boendeskyldighet i prästgården.
Språkraven är utmärkta muntliga och skriftliga kunskaper i svenska och nöjaktig förmåga att förstå finska.
Tidigare sökande kvarstår som sökande.
Kyrkoherdetjänsten i Ålands södra skärgårdsförsamling
Tjänsten är förenad med boendeskyldighet i Föglö prästgård.
Språkraven är utmärkta muntliga och skriftliga kunskaper i svenska och nöjaktig förmåga att förstå finska.

Kaplanstjänster

Kaplanstjänsten i Dragsfjärds kapellförsamling i Kimitoöns församling
Kaplanstjänsten i Hitis kapellförsamling i Kimitoöns församling
Kaplanstjänsten i Kimito kapellförsamling i Kimitoöns församling
Språkraven för ovan nämnda tre kaplanstjänster är utmärkta muntliga och skriftliga kunskaper i svenska samt goda muntliga och skriftliga kunskaper i finska.

Kantorstjänster

Kantorstjänsten i Hangö svenska församling
Behörig är den som avlagt av biskopsmötet godkänd högre högskoleexamen eller innehar motsvarande behörighet (kyrkans författningssamling nr 108).
Språkraven är utmärkta muntliga och skriftliga kunskaper i svenska och nöjaktig förmåga att förstå finska.
Kantorstjänsten i Jomala församling
Behörig är den som avlagt av biskopsmötet godkänd högre högskoleexamen eller innehar motsvarande behörighet (kyrkans författningssamling nr 108). Språkraven är utmärkta muntliga och skriftliga kunskaper i svenska samt nöjaktig förmåga att förstå finska.
En kantorstjänst i Kimitoöns församling
Behörig är den som avlagt av biskopsmötet godkänd högre högskoleexamen eller innehar motsvarande behörighet (kyrkans författningssamling nr 108).
Språkraven är goda muntliga och skriftliga kunskaper i svenska och goda muntliga och skriftliga kunskaper i finska.
Kantorstjänsten i Larsmo församling
Behörig är den som avlagt av biskopsmötet godkänd högre högskoleexamen eller innehar motsvarande behörighet (kyrkans författningssamling nr 108).
Språkraven är utmärkta muntliga och skriftliga kunskaper i svenska och nöjaktig förmåga att förstå finska.
Kantorstjänsten i Liljendals församling (75 %)
Behörig är den som avlagt av biskopsmötet godkänd examen som krävs för kantorstjänst eller innehar motsvarande behörighet (kyrkans författningssamling nr 108).
Språkraven är utmärkta muntliga och skriftliga kunskaper i svenska och nöjaktiga muntliga och skriftliga kunskaper i finska.
Kantorstjänsten i Pernå församling
Behörig är den som avlagt av biskopsmötet godkänd högre högskoleexamen eller innehar motsvarande behörighet (kyrkans författningssamling nr 108). Språkraven är utmärkta muntliga och skriftliga kunskaper i svenska samt goda muntliga och skriftliga kunskaper i finska.
En kantorstjänst i Västaboldens svenska församling
Behörig är den som avlagt av biskopsmötet godkänd högre högskoleexamen eller innehar motsvarande behörighet (kyrkans författningssamling nr 108). Språkraven är utmärkta muntliga och skriftliga kunskaper i svenska samt nöjaktig förmåga att förstå finska.

De som valts till tjänsterna skall uppvisa i straffregisterlagens 6 § avsett straffregisterutdrag.

Tjänsterna söks hos Domkapitlet i Borgå stift senast
23.4.2012 klockan 15.00.
Adress: PB 30, 06101 Borgå

nast 23.4.2012 kl. 15. Den som utses till någon av tjänsterna skall i enlighet med KL 6: 4 a visa upp straffregisterutdrag.
C-kantorstjänsten i Liljendals församling (75 %), B-kantorstjänsten i Pernå församling, B-kantorstjänsten i Hangö svenska församling, en B-kantorstjänst i Kimitoöns församling, B-kantorstjänsten i Västaboldens svenska församling, B-kantorstjänsten i Jomala församling samt B-kantorstjänsten i Larsmo församling har förklarats lediga att sökas senast 23.4.2012 kl. 15. Den som utses till någon av tjänsterna skall i enlighet med KL 6: 4 a visa upp straffregisterutdrag.
Prästassessor Anders Laxell har utsetts till prästassessor i domkapitlet för en ny treårsperiod 1.4.2012 - 31.3.2015.

Ut ur mörkrummet

Han har kommit ut ur mörkrummet i dubbel bemärkelse. Han vet vilken dag han kom till tro. Och han är en ivrig användare av Lightroom.

TEXT: JOHAN SANDBERG

Möt **Johan Eklöf**, månadens bloggare och fotointresserad präst i Lappfjärd. Fotointresset har hängt med ända sedan mörkrumstiden och sedan 2004 ägnar han tisdagskvällarna åt att undervisa i digital fotografering på medborgarinstitutet i Kristinestad.

Du är alltså både präst och fotolärare i dag?

– Ja, på kursen träffar jag också församlingsmedlemmar jag kanske annars inte skulle träffa. Som lärare har jag fått uppleva glädjen i att se mina elever gå förbi mig eftersom en del av dem varit med så länge att de börjat ordna egna fotoutställningar.

Hur upplevde du övergången från analog till digital fotografering?

– När digitaltekniken började komma på 90-talet insåg jag den stora fördelen med att kunna ta obegränsat med bilder utan att behöva betala för filmen. Men digitalteknikens kvalitet på den tiden gick inte att jämföra med filmens. När jag fyllde femtio år 2000 samlade mina vänner ihop till en digital kompaktkamera med den tidens största upplösning på hela 2,5 megapixel. Fyra år senare köpte jag min första digitala systemkamera och nu är jag inne på min tredje.

– Jag tycker att all ”mörkrumsarbetsglädje” finns kvar men man slipper kladda med alla vätskor. Jag riktigt njuter av att använda bildbehandlingsprogrammet Lightroom. Det är ett ypperligt program som räcker till för alla vardagliga behov som att korrigera vitbalans, exponering och plocka bort små dammkorn från bilden.

Blir din blogg en fotoblogg?

– Kanske sätter jag med lite bilder här och där för att lätta upp helheten eller illustrera det jag vill säga.

Vad tänker du blogga om?

– Det finns så mycket jag vill säga, fundera kring aktuella saker eller meditera kring andliga sanningar. Eller så blir det avstamp i någon av mina hobbyer, fotografering och hi-fi.

– Mina tankar rör sig ofta

kring andliga sanningar och det avspeglas också i det jag skriver. Det är inget påklistrat utan sådant som jag funderar på. Precis som jag funderar på om något kan bli en vacker bild.

– Tidsmässigt sammanfaller bloggandet med att jag ska in på sjukhus för en knäoperation. Det blir blogginlägg från en sjukledighet som kanske ger nya tankar.

Du har sysslat med mycket annat innan du blev präst?

– Det typiska för mitt liv är ett mångsyssleri. Om jag inte vore präst har jag två eller tre andra yrken som jag kunde ta itu med. Jag kunde vara matematiklärare, journalist/fotograf eller till och med socialarbetare. Jag har inte riktigt vetat var jag hör hemma innan jag blev präst.

Du har alltså en annan utbildning i grunden?

– Ja, jag har en lägre högskoleexamen i matematik. Men jag ville inte ägna mitt liv åt ett så teoretiskt ämne som jag upplevde var långt från människorna. Så jag började jobba på tonårshemmet Svalan i Helsingfors, ett kristet tonårshem. Jag var nygift och fick plötsligt ansvar för en bunt missanpassade tonåringar som de vanliga institutionerna inte klarade av. En målade väggarna med sitt eget blod, en hade bränt upp ett hus. Efteråt kan man se att ansvaret var för stort för en ung människa.

Men du var aldrig rädd?

– Nej, men jag kände stor hjälplöshet. Jag kom till tro med buller och bång under första studieåret 1969 i Helsingfors. Jag hör till dem som kan säga både dag och ungefärligt klockslag när jag kom till tro. Jag tydde mig till tron, jag gick bönevägen med svårigheterna på jobbet.

Blev det teologi efter det?

– Nej. Märkligt nog fick jag jobb på Kyrkpressen som kombinerad redaktör och fotograf, trots att jag i stort saknade mörkrumserfarenhet. Jag jobbade på tidningen åren 1975–76 och flyttade sedan vidare till Borgåbladet.

– Men sen upplevde jag en så stark kallelse att börja studera teologi att den inte gick att stå emot. Jag hade nog inte vågat ta steget ut om jag inte sett Guds ledning i det. Vi bad om att få en bostad och det ordnades på ett sätt som var ett tydligt bönesvar. Jag tyckte det var fantastiskt roligt att studera teologi. Det underliga var att också ekonomin ordade sig.

Vilket år blev du prästvigd?

– Jag studerade relativt snabbt, på fyra år, och blev

MÅNADENS BLOGGARE Johan Eklöf. Fotot är taget av en kursdeltagarna på medborgarinstitutets kurs i digital fotografering i Kristinestad.

”Mina tankar rör sig ofta kring andliga sanningar. Precis som jag funderar på om något kan bli en vacker bild.”

Johan Eklöf

prästvigd 1985. Min första prästtjänst var i Karis och jag sökte sedan till Houtskär.

– När allt flera av barnen skulle börja i gymnasiet 1996 sökte jag till Lappfjärd för att barnen skulle kunna fortsätta att bo hemma. Jag hade aldrig tänkt flytta till Österbotten, men jag upp-

levde en så klar ledning att om jag låtit bli att söka så hade jag stått emot Guds vilja. Jag trivs bra i Lappfjärd.

Hur har arbetet förändrats?

– Församlingarna i Kristinestad slogs ihop 2006 och jag blev kaplan. Jag slapp det mesta av byråkratin och fick

koncentrera mig på prästarbetet och det tycker jag om. Som kyrkoherde lyckades jag aldrig hålla mina två lediga veckodagar, åtminstone en gick till arbetet, ibland båda. Det var varken bra för mig eller för familjen. Nu håller jag mina lediga dagar ganska bra.

www.kyrkpressen.fi